

RAPOR

PKK'NIN
KUZEY SURİYE
ÖRGÜTLENMESİ
PYD-YPG

CAN ACUN, BÜNYAMİN KESKİN

PKK'NIN KUZEY SURİYE ÖRGÜTLENMESİ
PYD-YPG

COPYRIGHT © 2016

Bu yayının tüm hakları SETA Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırmaları Vakfı'na aittir. SETA'nın izni olmaksızın yayının tümünün veya bir kısmının elektronik veya mekanik (fotokopi, kayıt ve bilgi depolama, vd.) yollarla basımı, yayını, çoğaltılması veya dağıtımı yapılamaz. Kaynak göstermek suretiyle alıntı yapılabilir.

SETA Yayınları 61
I. Baskı: 2016
ISBN: XXX-XXX-XXXX-XX-X

Uygulama: Erkan Söğüt
Baskı: Turkuvaz Matbaacılık Yayıncılık A.Ş., İstanbul

SETA | SİYASET, EKONOMİ VE TOPLUM ARAŞTIRMALARI VAKFI

Nenehatun Caddesi No: 66 GOP Çankaya 06700 Ankara TÜRKİYE
Tel: +90 312 551 21 00 | Faks: +90 312 551 21 90
www.setav.org | info@setav.org | @setavakfi

SETA | İstanbul

Defterdar Mh. Savaklar Cd. Ayvansaray Kavşağı No: 41-43
Eyüp İstanbul TÜRKİYE
Tel: +90 212 395 11 00 | Faks: +90 212 395 11 11

SETA | Washington D.C.

1025 Connecticut Avenue, N.W., Suite 1106
Washington D.C., 20036 USA
Tel: 202-223-9885 | Faks: 202-223-6099
www.setadc.org | info@setadc.org | @setadc

SETA | Kahire

21 Fahmi Street Bab al Luq Abdeen Flat No 19 Cairo EGYPT
Tel: 00202 279 56866 | 00202 279 56985 | @setakahire

PKK'NIN KUZEY SURİYE ÖRGÜTLENMESİ PYD-YPG

Can Acun, Bünyamin Keskin

Katkıda Bulunanlar
Bilal Salaymeh

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ | 7

PYD'NİN KURULUŞU | 9

SURİYE DEVRİMİ VE PYD | 10

PYD'NİN ÖRGÜTSEL YAPISI VE YEREL YÖNETİMİ | 12

KUZEY SURİYE'NİN YÖNETİMİ | 16

KANTON YÖNETİMLERİ | 18

YPG/YPJ VE ASAYİŞ MİLİSLERİ | 19

ZORUNLU ASKERLİK VE ÇOCUK SAVAŞÇILAR | 24

YPG'NİN ASKERİ ANGAJMANLARI | 25

SONUÇ | 33

EK 1: HARİTALAR | 35

EK 2: ESED VE YPG ARASINDAKİ TİCARİ İLİŞKİLERİ
GÖSTEREN RESMİ BELGELER | 36

EK 3: PYD İÇ TÜZÜĞÜ | 37

Kısaltmalar

DAİŞ	Devletü'l İslamiyye fi'l Irak ve'ş Şam
ENKS	Encümena Niştimanî ya Kurdîli Sûriyê (KUK)
HNSB	Haylawotho da Neshe Suryoye d Bethnahrin-Bethnahrin Kadın Savunma Birlikleri
HPG	Hêzên Parastina Gel-Halk Savunma Güçleri
HPŞ	Hêza Parastina Şingal-Şengal Savunma Birlikleri
IKBY	Irak Kürdistan Bölgesel Yönetimi
KCK	Koma Civakên Kurdistan-Kürdistan Topluluklar Birliğı
KDP	Kürdistan Demokratik Partisi
KUK	Kürt Ulusal Konseyi
KYB	Kürdistan Yurtseverler Birliğı
MFS	Mawtbo Fulhoyo Suryoyo-Süryani Askeri Meclisi
ÖSO	Özgür Suriye Ordusu
PDK-S	Partiya Demokrata Kurdistan a Sûriye-Suriye Kürdistan Demokratik Partisi
PKK	Partiya Karkerên Kurdistanê-Kürdistan İşçi Partisi
PYD	Partiya Yekîtiya Demokrat-Demokratik Birlik Partisi
SDG	Suriye Demokratik Güçleri
TEV-DEM	Tevgera Civaka Demokratik-Demokratik Toplum Hareketi
YBŞ	Yekîneyên Berxwedana Şingal-Şengal Direniş Birlikleri
YJA-Star	Yekîneyên Jinên Azad ên Star-Özgür Kadınlar Birliğı
YPG	Yekîneyên Parastina Gel-Halk Koruma Birlikleri
YPJ	Yekîneyên Parastina Jin-Kadın Koruma Birlikleri
YPJ-Şengal	Yekîneyên Parastina Jin a Şengal-Şengal Kadın Koruma Birlikleri

GİRİŞ

Tunus'ta başlayan ve domino etkisiyle Ortadoğu coğrafyasında yayılan halk isyanları, beş yıl gibi kısa bir süre içerisinde bölgenin 100 yıllık statükosunda önemli kırılmalara neden oldu. ABD işgalinin de yarattığı zeminde Irak ve Suriye birbirleri ile etkileşim halinde bu süreçten en fazla etkilenen ülkeler oldu. Eski düzenin kalıntıları ve yeni dönemin kaotik parametreleri altında her iki ülke, devlet otoritelerinin aşındığı, devlet dışı aktörlerin yükseldiği melez bir dönem içerisine girdi. Irak'ta Kürdistan Demokrat Partisi (KDP) ve Kürdistan Yurtseverler Birliği (KYB) Irak Kürdistan Bölgesel Yönetimi (IKBY) adı altında hukuki statü kazanırken; dış güçlerin bölgesel rekabetinin de birer araçları olarak DAİŞ, Haşdi Şaabi, Nusret Cephesi gibi devlet dışı aktörler kendi otoritelerini *de facto* olarak tesis etmeyi başardılar. Irak-Suriye siyasi sınır hattı bu aktörler tarafından fiilen ortadan kaldırılırken, Kuzey Suriye'de neşet eden Demokratik Birlik Partisi (PYD)-Halk Koruma Birlikleri (YPG) de bu yeni dönemin en önemli aktörlerinden birisi olarak ortaya çıktı. Suriye'de yaşanan kaostan istifade ederek, Esed rejimiyle girdiği angajman sayesinde kısa sürede Türkiye-Suriye sınır hattında bazı bölgeleri kontrolü altına alıp buralarda kanton ilan etti.

Türkiye ise bir yandan bu yeni gerçeklikle yüzleşirken, önce örgütün PKK-KCK ve Esed rejimiyle olan ilişkisini tanımlamaya çalıştı. Bir değerlendirme sürecinin ardından Türkiye PYD'nin kendisiyle siyasi bir ilişki tesis etmek istiyorsa, özerklik ilan etmek gibi tek taraflı adımlar atmaktan kaçınması, PKK ile olan ilişkisini bitirmesi ve meşru Suriye muhalefetine bir parçası olması şartlarını ortaya koyarak süreci yönetmeye çalıştıysa da olumlu karşılık görmedi. Bu dönemde DAİŞ ile PYD-YPG arasında yaşanan çatışmalar örgüt ile ABD

arasında siyasi bir ilişkinin oluşmasını beraberinde getirirken, PYD-YPG'nin -Batılı ülkeler tarafından da terör örgütü¹ olarak tanınan- PKK'dan ayrı bir örgütlenme olduğu ve Suriye Kürtlerini temsil ettiği tezi ortaya konuldu.² PYD de buna mukabil uzun bir süre PKK'dan bağımsız bir yapılanma olduğunu ve Esed rejimiyle bir işbirliğinin olmadığını iddia etti. Bu iddiaya tezat bir şekilde Türkiye içinde PKK ile yürütülen çözüm süreci bizzat bu örgüt ve siyasal uzantıları tarafından Kuzey Suriye'de PYD'nin elde ettiği kazanımların Türkiye tarafından tanınmasına endekslendi. Çözüm sürecinin bitmesinin ardından ise PYD, Türkiye tarafından açık bir şekilde PKK'nın Suriye örgütlenmesi olarak tanımlanırken, örgütün Kuzey Suriye'de yürüttüğü faaliyetler ve siyasi-askeri angajmanları hem Suriye devrimi hem de kendi ulusal güvenliği için bir tehdit olarak görüldü. Önce bölgesel ardından uluslararası vekaletler savaşının arenasına dönen Suriye'de yaşanan çatışmalar beşinci yılına girerken PYD kendisini ABD ve Rusya gibi bölge dışı büyük güçlere kullanışlı bir aktör olarak sunmaktan çekinmedi; diğer yandan yasadışı ve gayri nizami yöntemler kullanarak bölgede etkinliğini arttırdı. PYD devlet dışı aktör olmanın tüm belirtilerini³ üzerinde taşıırken eksik veya zayıf devlet otoritesinden faydalanarak kendi hedefleri doğrultusunda Kuzey Suriye'de terör faaliyetlerini sürdürdü.

"PKK'nın Kuzey Suriye Örgütlenmesi: PYD-YPG" başlıklı bu rapor PYD-YPG'ye dair temel sorulara yanıt vermeyi amaçlamaktadır. Öncelikle PYD-YPG'ye evrimleşen Suriye PKK'sının hangi dinamikler etrafında Kuzey Suriye'de neşet ettiğini, ardından örgütün Türkiye-Suriye ilişkilerinin normalleşmesiyle Esed rejimiyle yaşadığı gelgitleri ve 2011 yılında başlayan Suriye devrimiyle birlikte yeniden tesis edilen rejim-PKK ilişkisini ele almaktadır. Suriye devriminin yol açtığı kaosta PYD-YPG'nin Kuzey Suriye'de örgütlenmesi ve oluşturduğu idari yapılar incelenmekte, örgütün PKK-KCK ile olan ilişkisi bizzat kendi tüzüğü üzerinden ortaya konulmaktadır. Rapor ayrıca örgütün askeri yapılanması ve angajmanlarını da detaylı bir şekilde irdelemekte ve Kuzey Suriye'de oluşturmak istediği kuşağı analiz etmektedir. Rapor PYD-YPG'nin çocuk savaşçılar kullanması, etnik temizlik ve demografik mühendislik uygulamaları gibi savaş suçu teşkil edebilecek eylemlerini de yapılan saha çalışması üzerinden aktarmaya çalışmaktadır.

1. ABD 8 Ekim 1997 tarihinde PKK'yı "Yabancı Terör Örgütleri" listesine dahil etmiştir. <http://www.state.gov/jct/rls/other/des/123085.htm>.

AB, 3 Mayıs 2002 tarihinde PKK'yı terör örgütü olarak kabul etmiştir. <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32002D0334&from=EN>.

2. Batı'da PYD üzerine yapılan ender çalışmalardan olan International Crisis Group'un yayımladığı 22 Ocak 2013 tarihli "Syria's Kurds: A Struggle Within a Struggle" ve 8 Mayıs 2014 tarihli "Flight of Icarus? The PYD's Precarious Rise in Syria" isimli raporlarda açık bir şekilde PYD, PKK terör örgütünün Suriye kolu olarak tanımlansa da Batılı ülkeler PYD ile siyasi ve askeri angajmana girebilmek adına bu gerçeği görmezden gelmeyi tercih etmişlerdir.

3. Phil Williams, "Violent Non-State Actors and National and International Security", *International Relations and Security Network (ISN)*, 25 Kasım 2008.

PYD'İN KURULUŞU

Suriye'nin kuzeyi Türkiye-Suriye sınırını ve Kuzey Irak Bölgesel Yönetimi'nin kontrolünde olan bölgelerle Rabia-Sincar üzerinden Irak-Suriye sınır hattını oluşturması nedeniyle jeopolitik açıdan önemlidir. Aynı zamanda Kürtlerin yoğunluklu olarak yaşadığı, özellikle Kuzeydoğu Suriye'de önemli petrol yatakları da bulunmaktadır. Suriyeli Kürtler yaşadıkları coğrafi bölgenin öneminin yanı sıra etnik açıdan da Suriye'deki en büyük azınlığı oluşturmaları ve hak talepleri nedeni ile Esed rejimi tarafından tehdit olarak görülmüş ve özel takibe alınmışlardır. Bu bağlamda rejim ve PKK arasında bir birlikte yaşama formu kurulmuş, PKK'nın Türkiye'ye karşı desteklenmesine karşılık PKK'nın da yardımı ile Suriye Kürtleri rejim için tehdit olmaktan çıkarılmaya çalışılmıştır. Suriye rejimi, caydırıcılık oluşturmak ve Türkiye'nin siyasi ve iktisadi adımlarına karşı hamleler üretebilmek için kendi Kürt sorununu Türkiye'ye ihraç etmeye çalışmıştır.⁴

Esed rejimi Türkiye'den kaçan Abdullah Öcalan'ı kendi ülkesinde ağırlarken, ironik bir biçimde ülkenin kuzeyindeki Kürtlere karşı baskıcı ve ayrımcı politikalarına devam etmiş, yine bu anlamda Öcalan'ı Suriye'deki Kürtlere karşı bir avantaj olarak elinde tutmaya çalışmıştır.⁵ Esed rejimi ayrıca Celal Talabani öncülüğündeki Kürdistan Yurtseverler Birliği (KYB) ile birlikte PKK'nın Kuzey Irak'ta üs kurması konusunda da çaba sarf etmiştir. Dahası, Şam yönetimi PKK'ya katılan Kürtleri askerlikten muaf tutmuştur.⁶ 1990'lı yıllarda PKK'daki Suriyeliler, örgüt içerisinde en büyük grup haline gelmiştir.⁷

1991 yılındaki Körfez Savaşı sonrası ABD'nin Irak Kürtlerini Saddam'a karşı kullanma stratejisi bölgede bir alan yaratırken, PKK unsurları da bu bölgede üslenmeye başlamıştır. Örgütün güç merkezi buraya doğru kayarken, İran ve Batılı ülkeler örgüt üstünde daha fazla etkili olmaya başlamışlardır.⁸ Bu dönemde Türkiye'nin baskısı sonucu Lübnan Bekâ'daki PKK kamplarını kapatmış ancak Öcalan Suriye'de yaşamını sürdürmüştür. Suriye PKK'yı terör örgütü olarak tanımış olsa da Türkiye'ye karşı kullanmaya devam etmiştir. Nihayetinde 1998 yılında Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Atilla Ateş'in Hatay'da yaptığı ve doğrudan Suriye'yi hedef alan sert açıklamaları⁹ ve Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in TBMM'de 1 Ekim 1998'de Türkiye'nin "Suriye'ye karşı mukabele bulunma hak-

4. Can Acun ve Hüseyin Öner, "IŞİD-PYD Çatışmasının Sıcak Cephesi: Kobani", *SETA Perspektif*, Ekim 2014.

5. "The Kurdish Democratic Union Party", Carnegie Middle East Center, 1 Mart 2012.

6. Nihat Ali Özcan, *PKK (Kürdistan İşçi Partisi)/Tarihi, İdeolojisi ve Yöntemi*, (ASAM Yayınları, Ankara: 1999).

7. Nihat Ali Özcan, "PKK Recruitment of Female Operatives", The Jamestown Foundation, 11 Eylül 2007, http://www.jamestown.org/single/?no_cache=1&tx_ttnews%5Btt_news%5D=4394#.VsQ7I_mLSM-.

8. "PKK Nasıl Kuruldu ve Güçlendi?", Al Jazeera Turk, 26 Aralık 2013.

9. "Her Şey Atilla Paşa'nın Gözdağı ile Başladı", *Hürriyet*, 14 Kasım 1998.

ki”nin olduğunu ilan etmesi sonrası,¹⁰ İran ve Mısır’ın arabuluculuğunda 1998 Ekim’inde Türkiye ile Suriye arasında Adana Protokolü imzalanmış, akabinde Öcalan Suriye’den sınır dışı edilmiştir.¹¹ Bu gelişmelere paralel olarak Suriye’deki PKK üyeleri ve uzantıları tutuklama ve kovuşturmalara maruz kalmıştır.

Hafız Esed’in 10 Haziran 2000 tarihinde hayatını kaybetmesi sonrasında yerine oğlu Beşşar Esed geçmiştir. Irak işgalinin devam ettiği bir dönemde, 2004 yılında Suriye’de Kürt bölgesi içerisinde yer alan Kamışlı’da bir futbol maçının ardından büyük olaylar patlak vermiş, gösteri ve çatışmalar Amude, Resulayn (Serrekaniye) ve Deyrizor gibi bölgelere de sıçrayarak bir kalkışmaya dönüşmüştür. Suriye rejiminin olayları kanlı bir biçimde bastırması sonucu bazı kaynaklara göre 30, bazı kaynaklara göre ise 100’den fazla kişi hayatını kaybetmiştir.¹²

Suriye Kürtleri üzerindeki etkisini artıran PKK, Türkiye ile Suriye arasındaki ilişkilerin normalleşmeye başlaması ve Adana Mutabakatı ile birlikte yeni duruma yanıt vermiş ve Suriye kolu olarak 2003 yılında Demokratik Birlik Partisi’ni (Partiya Yekitiya Demokrat-PYD) kurmuştur.¹³ 2011 sonrası dönemde Suriye’nin kuzeyinde etkinlik elde eden en önemli aktörlerden birisi haline gelen bu örgüt 2003 yılında kurulmuş olsa da tarihçesi PKK’nın Suriye’de faaliyetlerine başladığı 1980’lerin ilk yıllarına kadar uzanmaktadır. Örgütün liderliğini 2003-2010 yılları arasında Fuat Ömer yapmıştır. PYD örgütlenmesi Esed rejimi tarafından hoş karşılanmamış ve bu yapıya yönelik tutuklamalar gerçekleştirilmiştir. O süreçte yüzlerce PYD üyesinin tutuklandığı değerlendirilmektedir. Salih Müslim’in de dahil olduğu birçok lider, Kuzey Irak’a kaçmak zorunda kalmış ve Kandil bölgesinde konuşlanmışlardır. 2004 yılında PKK içindeki anlaşmazlık sonucu PYD ikiye bölünmüş ve Rekeftina Demokrat a Kurd ya Suri (Rekeftin)¹⁴ kurulmuş ancak kurucu lideri Kemal Şahin, Şubat 2005’te Kuzey Irak’ta PKK tarafından öldürülmüştür.¹⁵

SURIYE DEVRİMİ VE PYD

2011 yılında Arap Baharının da etkisiyle Suriye’de başlayan devrim hareketi Kürt gruplardan da destek görmüş, İslamcı Kürtlerle birlikte Gelecek Hareketi lideri

10. Süleyman Demirel 1 Ekim 1998 yılında TBMM yasama yılı açılışı münasebetiyle yaptığı konuşmadaki ilgili kısım şu şekildedir: “Esasen, Suriye, Türkiye’ye karşı açık bir husumet politikası izlemektedir, PKK terör örgütüne aktif destek sağlamayı sürdürmektedir. Tüm uyarılarımıza ve barışçı açılımlarımıza rağmen hasmane tutumundan vazgeçmeyen Suriye’ye karşı mukabelede bulunma hakkımızı saklı tuttuğumuzu, sabrımızın taşmak üzere olduğunu bir kere daha dünyaya ilan ediyorum.”, *Yasama Yılı Açılışlarında Cumhurbaşkanlarımızın Konuşmaları-2*, 2011.

11. Hasan Duran, “Adana Protokolü Sonrası Türkiye-Suriye İlişkileri”, *Ortadoğu Yılı 2011* içinde, der. Kemal İnat vd., (Açılım Yayınları, İstanbul: 2012).

12. James Brandon, “The PKK and Syria’s Kurds”, *Terrorism Monitor*, Cilt: 5, Sayı: 3, 21 Şubat 2007.

13. “The Kurdish Democratic Union Party”, Carnegie Middle East Center, 1 Mart 2012.

14. PKK’nın yoğun baskısı altında var olmaya çalışan Rekeftin hareketi Esed rejimine karşı Şam Deklarasyonuna destek vermiştir. Fevzi Şingar ve Nezhmet Muhammet hareketin mevcut liderleridir.

15. “Suriye’de Kürt Hareketleri”, *ORSAM*, Rapor No: 127, Ağustos 2012.

Mişel Temmo gibi isimler ön plana çıkarak, rejim karşıtı ayaklanmanın parçası olmaya başlamışlardır. Bunun karşısında kısa bir süre sonra Mişel Temmo evine baskın yapan maskeli kişilerce öldürülmüş, taraftarları ise bundan Esed rejimini sorumlu tutmuştur.¹⁶ Bazı kaynaklarda ise Mişel Temmo cinayetinde PYD'nin parmağı olduğu iddia edilmiştir.¹⁷ Rejim muhalifi Kürtler zemin kaybederken, Esed rejimiyle ilişkileri iyi tutan PYD ön plana çıkmaya başlamış ve bizzat PYD lideri Salih Müslim'in de ifade ettiği gibi, rejimle aralarında *de facto* bir anlaşma olduğu görüntüsü oluşmuştur.¹⁸ Merkezi Kamışlı olan PYD, 2011 yılı boyunca Afrin, Ayn el-Arap ve Haseke bölgelerinde etkili bir şekilde örgütlenmiştir. 2011 yılında başlayan Suriye devriminin yol açtığı kaosta Esed rejiminin desteği, PKK/KCK örgütünün ülkenin kuzeyinde PYD adı altında hızla örgütlenmesine, silahlı militan sayısını artırmasına ve idari yapılar teşkil etmeye başlamasına zemin hazırlamıştır. Esed rejimi ilk etapta geçmişte tutuklayıp serbest bıraktığı ve ülkeye girişini yasakladığı PYD lideri Salih Müslim'i Suriye'ye davet etmiş ve hapisanelerdeki PYD mensuplarını serbest bırakmaya başlamıştır.¹⁹ Müslim'le gerçekleştirilen görüşmelerin ardından PKK/KCK'nın Suriye'deki varlığı desteklenmiş, örgütün PYD yapılanması çerçevesinde ülkedeki siyasi ve silahlı faaliyetleri serbest bırakılmıştır.

Bu dönemde PYD, ülkenin kuzeyindeki diğer Kürt siyasi oluşumların aksine Esed rejimi lehine bir tutum geliştirmiş, Muhaberat ve Şebbiha güçleri ile birlikte hareket etmeye başlamıştır.²⁰ Esed rejimine bağlı güçler Kürt bölgelerinden çekilerek bu bölgeleri PYD ve ona bağlı silahlı yapılanma olan YPG'ye bırakmıştır. Böylelikle 19 Temmuz 2012'de Ayn el-Arap (Kobani) ve diğer bölgelerin kontrolü YPG'nin eline geçmiştir.²¹ PYD, hakimiyet kurduğu bölgelerde Gelecek Hareketi başta olmak üzere diğer Kürt partileri ve hareketleriyle mücadeleye girerek onları etkisizleştirmeye çalışmıştır.²² PYD'ye muhalif Kürtler ise 26-27 Ekim 2011 tarihlerinde bir araya gelerek Erbil'de Kürt Ulusal Konseyi'ni (KUK) kurmuşlardır. Bu konsey, Suriye muhalefetinin bir parçası olarak rejimle diyalog içerisinde bulunmayı reddederken, PYD'ye karşı da mücadele etmeye başlamıştır. Ancak PYD

16. "Syria Security Forces 'Open Fire at Kurd's Funeral'", BBC, 8 Ekim 2011.

17. "PYD", Carnegie Middle East Center, 1 Mart 2012.

18. Eric Bruneau, 13 Kasım 2011; Rudaw, 20 Ocak 2012.

19. Çeşitli kaynaklarda 600 civarında PYD'linin kısa sürede Esed rejimi tarafından serbest bırakıldığı ifade edilmektedir.

20. "Syria Kurdish Parties Trade Blames", KurdPress, 23 Mayıs 2013.

21. 2012 yılında (İstanbul 16. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından) KCK soruşturması kapsamında hazırlanan ikinci iddianamede Öcalan'ın Nisan 2011'de avukatları aracılığıyla Beşşar Esede bir iş birliği mektubu gönderdiği, mektupta PYD'ye ülkenin kuzeyinde sağlanacak idari yetkiler karşılığında örgütün rejimi destekleyeceğinin ifade edildiği ortaya çıkmıştır. İkinci KCK İddianamesinin tam metni için bkz: "İşte Savcı'nın KCK Şeması", *Habertürk*, 4 Nisan 2012.

22. Kürt Ulusal Konseyi (KUK), 26-27 Ekim 2011 tarihlerinde Kamışlı'da yapılan toplantıda Suriye'deki Kürt partileri tarafından oluşturulan çatı örgütlenmedir.

gerek askeri yapılanmasının verdiği güçle gerekse KUK'u oluşturan partilerin zaaflarından yararlanarak bu yapılanmayı büyük ölçüde etkisizleştirmiştir.²³

2012 yılı Haziran ayında Suriye'deki Barzani'ye yakın gruplarla PYD arasında Erbil'de bir anlaşmaya varılmış olursa da, bu anlaşma somut bir sonuç üretmemiştir.²⁴ KDP'ye yakın siyasi örgütler PYD unsurları tarafından tasfiye edilmişlerdir. KDP lideri Mesud Barzani, 2013 yılında Diyarbakır ziyareti esnasında yaptığı bir açıklamada bizzat PYD'yi hedef almış ve rejimin bazı bölgeleri anlaşmalı olarak PYD'ye bıraktığını ima etmiştir.²⁵ Yine PYD'nin ilan ettiği geçiş hükümeti adını ise, Kürtleri savaşın tarafı haline getirerek, Esed'le yapılan bir işbirliği olarak adlandırmıştır.²⁶ Özellikle PYD muhalifi Kürt gruplardan Amudé'de göstericilerin üzerine ateş açılması ve sivillerin öldürülmesi, tutuklanan aktivistlerin işkenceye maruz kalması, muhalif gruplara baskılar, rejim milisleri ve istihbaratıyla yapılan işbirliği gibi pek çok insan hakları ihlali Berlin merkezli Avrupa Kürt Araştırmaları Merkezi'nin KurdWatch sitesinde ayrıntılı olarak rapor edilmiştir.²⁷

Esed rejimiyle olan ilişkisini devam ettiren ve Haseke kentini rejime bağlı güçlerle birlikte yöneten PYD-YPG, DAİŞ'in Ayn el-Arap'ı kuşatması sonrasında ise ABD ile bir askeri angajman kurmuş, silah ve hava desteği almaya başlamıştır. YPG, ABD ve Esed rejimiyle olan ittifak ilişkisinden yararlanarak elinde bulundurduğu kantonları birleştirme çabası içerisine girmiş, Tel Abyad bölgesini alıp burada yaşayan Arapların ve Türkmenlerin bir kısmını tehcir ederek Cezire'den Ayn el-Arap'a bir hat oluşturmuştur. Elinde tuttuğu diğer bir bölge olan Afrin'le de diğer kantonları birleştirmeyi hedeflemektedir. PYD-YPG 30 Eylül 2015 tarihinde Rusya'nın Suriye iç savaşına dahil olmasını da fırsata çevirmek için bu ülke ile temaslarını artırmış, hem DAİŞ'e hem de Suriye muhalefetine karşı Rusya ile birlikte hareket etme arayışına girmiştir.

PYD'NİN ÖRGÜTSEL YAPISI VE YEREL YÖNETİMİ

Merkezi Kamışlı olan PYD, Afrin, Ayn el-Arap ve Haseke bölgelerinde etkili bir şekilde örgütlenmiştir. Eş başkanlığını Salih Müslim ve Asya Abdullah yapmaktadır. Kendi tabirleriyle Rojava olarak adlandırdıkları Kuzey Suriye'de "Apocu-

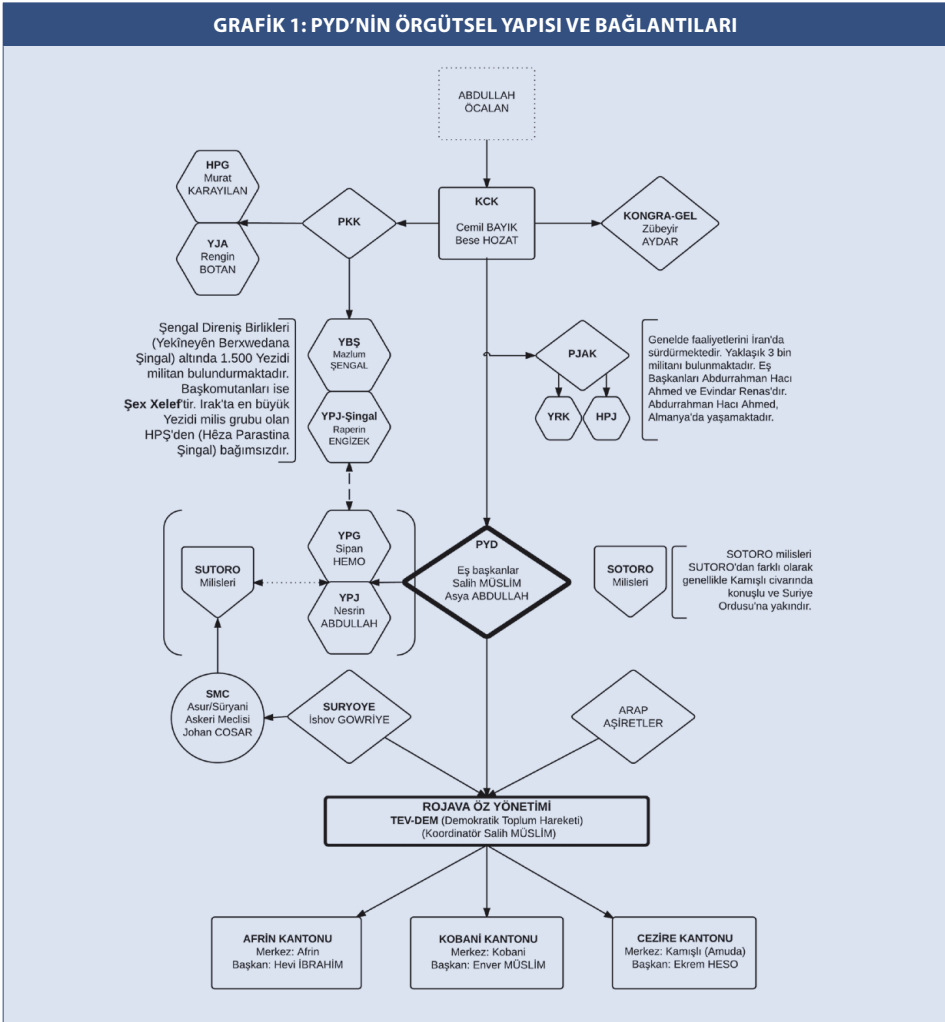
23. 26-27 Ekim 2011 tarihlerinde bir araya gelen Kürt parti ve siyasi oluşumları Erbil'de Kürt Ulusal Konseyi'ni (KUK) kurmuşlardır. Suriye muhalefatinin bir parçası olarak rejimle diyalogu reddetmektedir. Barzani himayesinde ikinci bir toplantı 17-18 Aralık 2011'de Erbil'de gerçekleştirilmiş ve Suriye muhalefatinin yanında yer alarak mücadele kararı alınmıştır ancak PYD'nin askeri gücü YPG'nin güç kullanması sonucu etkinliklerini kaybetmiş, lider ve destekçilerinin önemli bir kısmı IKBY ve Türkiye'ye sığınmışlardır. Gelecek Hareketi Lideri Mişel Temmo gibi muhalif bazı isimler de öldürülmüştür.

24. "The Kurdish National Council in Syria", Carnegie, 2015.

25. "PYD Has Authority Only on Regions 'Given by the al-Assad Regime': Iraqi Kurdish Leader Barzani", *Hürriyet Daily News*, 14 Kasım 2013.

26. "Barzani Says PYD is Linked to Assad", *Etilaf*, 16 Kasım 2013.

27. "Forcible Recruitments and the Deployment of Child Soldiers by the Democratic Union Party in Syria", KurdWatch, Mayıs 2015.

luk” ideolojisini benimseyen PYD, tüzüğünde Kongra-Gel’i “Kürdistan halkı için yüksek yasama organı” olarak tanımlamaktadır. Bu ifadelerin tüzükte yer alması, PKK’nın yürütme konseyine bağlı hareket ettiği gerçeği, yönetim yapısı, sembol ve söylemleri, ayrıca Abdullah Öcalan’ı tüm Kürt halklarının lideri olarak kabul etmesi, PKK ve PYD’nin benzerlikten öte KCK’nın birer alt yapılanmaları olduğunu göstermektedir.²⁸ Nitekim parti tüzüğünde Öcalan’ın KCK, tüm Kürt halkları ve Kongra-Gel’e önderlik yaptığını ve bunun kendileri tarafından da kabul edildiğini dile getirmeleri bu birlikteliği ispatlamaktadır.

Tüzükte açık bir şekilde ifade edilen diğer önemli bir başlıkta ise, PYD üyeliği için aranan şartlar anlatılmaktadır. Burada Abdullah Öcalan’a bağlılık esas alın-

28. PYD Resmi Tüzüğü. PYD’nin resmi tüzüğü Arapça olarak www.pydrojava.org web sitesinde yayımlanmış ancak daha sonra buradan kaldırılmıştır. Çalışmanın son kısmında PYD tüzüğünün tam metni Türkçeleştirilmiş olarak yer almaktadır.

maktadır. “Lider Öcalan’ın demokratik uygarlık metodunun benimsenmesi” parti üyeliğinin koşulu olarak sunulurken, “Lider Abdullah Öcalan’ın ve Kürt halkının değerleriyle gurur duymak, onlara bağlı olmak ve lideri esaretten özgürleştirmek için mücadele etmek”²⁹ her bir parti üyesinin görevi olarak ifade edilmektedir. Tüzükte aynı zamanda demokratik konfederasyon sisteminin oluşturulmasına ve korunmasına yönelik şartlar da mevcuttur. Tüzüklerinde “ahlaki toplum ve demokratik siyaset paradigmasından” bahseden PYD, cinsiyet eşitliği ve inanç özgürlüğü gibi konulara da değinmektedir.

PYD’nin teşkilat yapısı beş ana organdan oluşmaktadır. Bunlar Kongre, Konferans, Parti Başkanlığı, Parti Meclisi ve Yürütme Komitesidir. En yüksek karar alma kurulu olan Kongre, üç yılda bir, delegelerin çoğunluğunun katılımı ile toplanmakta ve oy çokluğu ile karar almaktadır. Olağanüstü kongre toplantıları ise Parti Meclisi üyelerinin üçte ikisinin talebi ve başkanlığın onayı veya parti üye sayısının üçte ikisinin talebi doğrultusunda gerçekleşmektedir. Gerektiği takdirde ise parti başkanının veya meclis üyelerinin üçte ikisinin kararıyla bir kereye mahsus en fazla bir yıl ertelenebilmektedir. Örgütün bütün organlarından seçilmekte olan delegeler kongreye katılabilmektedir. Bölge yönetimlerinin katılım oranı ise üye sayısı ve detaylandırılmayan çalışma ve başarı düzeyine göre belirlenmektedir. Parti Başkanlığı ve Meclis üyeleri sade üye olarak kongreye katılabilmektedirler. Kongre, parti programı ve tüzüğün kabulü ve değişimi, strateji değişimi ve geçici politikaların belirlenmesi konularında yetki sahibidir. Aynı zamanda Parti Başkanlığını, meclisi ve meclis adaylarını seçebilmektedir.

Hiyerarşiye göre ikinci sırada olan Konferans organı, Parti Başkanlığının oylaması, Parti Meclisi ve Yürütme Komitesinin kararıyla gerektiği durumlarda toplanmaktadır. Sayıları Parti Meclisi tarafından belirlenen Konferans katılımcıları, meclis üyeleri ve adayları, il ve bölge delegelerinin ve diğer organların temsilcileri tarafından seçilmektedir. Parti programı, tüzük ve strateji değiştirme yetkileri hariç kongreyle aynı yetkilere sahiptir. İl ve bölge düzeyinde ise, konferanslar Kongreden önce düzenlenmektedir.

Örgütün organlarından en çok ön plana çıkanı ise Parti Başkanlığıdır. Kadın ve erkekten oluşan eş başkanlık makamları üçte iki oy çokluğu ile kongre tarafından, en çok iki dönem üst üste seçilmektedir. Başarısız seçim turlarından sonra ise üçüncü turda salt çoğunluk yetmektedir. İki kongre arasında devam eden süreçte eş başkanlar aynı zamanda Parti Meclisine ve Yürütme Komitesine başkanlık etmektedirler. Örgütün toplantılarında alınan kararlar ve düzenleyeceği faaliyetlerinden sorumlu olan eş başkanlık makamı, yardımcılık mahiyetinde özel komiteler kurma yetkisine de sahip olmanın yanı sıra, faaliyet raporlarını Kongre ve Parti Meclisine sunmaktadır.

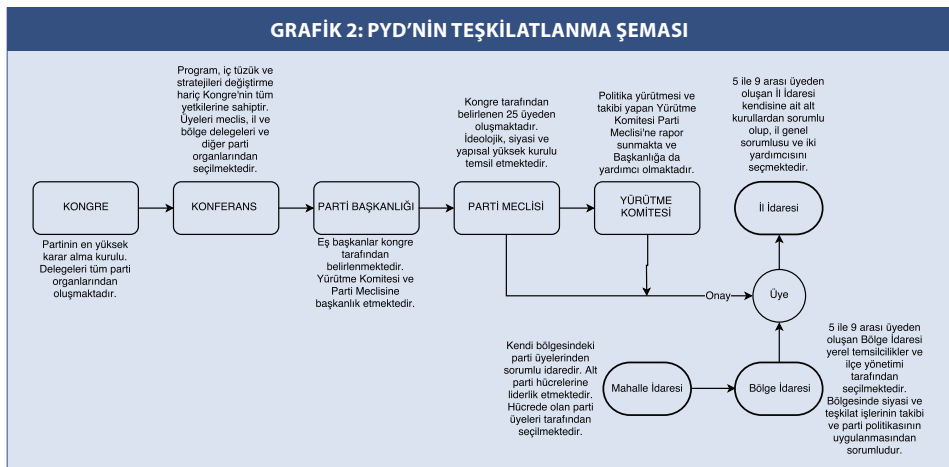
29. PYD Resmi Tüzüğü, Parti üyeliği 1. madde a, b, c kısımları.

Genel olarak 25 üyeden oluşan Parti Meclisi iki kongre arasındaki sürede ideolojik, siyasi ve yapısal bir kurul olarak bilinmektedir. Kongre tarafından seçilen meclis, dönem sonu kongreye rapor vermekle mükelleftir. Denetim ve düzenleme amacıyla Parti Başkanlığı meclis karşısında, meclis de Parti Başkanlığı karşısında sorumluluk sahibidir. Kendi üyeleri arasından Yürütme Komitesine üye seçen meclis, bu seçimi başkanlığa onaylatmak durumundadır. Karar alma konusunda oy çokluğu geçerli olan meclis, üç ayda bir toplanmaktadır ve örgütün alt organlarının kurulmasını koordine etmekle ve faaliyet denetimiyle mükelleftir. Partinin dış politikasını belirlemek, medyayı organize etmek ve yönlendirmek, üyelerin eğitilmesini ve halkın bilinçlendirilmesini sağlamak gibi görevleri olan meclis, aynı zamanda mali komiteler kurmak, komşu devlet ve Kürdistan olarak adlandırılan bölgelerdeki kendilerine yakın olan kurum ve partileri desteklemek gibi bir vizyon da izlemektedir.

Örgüt başkanlığı ve meclisinden sonra gelen Yürütme Komitesi, meclise rapor sunmakla beraber, örgütün ideolojik, siyasi ve diplomatik taktiklerini belirlemekte ve gelişmeleri takip etmektedir. Örgüt eş başkanlığının yanında yardımcı unsur olarak faaliyet gösteren Yürütme Komitesi, gerektiği takdirde eş başkanlık görevlerini de yerine getirmektedir. Faaliyetleri başkan tarafından organize edilip yönlendirilen Yürütme Komitesi, kendi faaliyetleri hakkında meclise rapor sunmaktadır.

Yerel düzeyde ise alt alta yapılanan üç unsura rastlanılmaktadır. Bunların ilki olan İl İdaresi, beş ile dokuz arası üyeden oluşmaktadır. Her iki ayda bir toplanan İl İdaresi, kendisine bağlı Bölge İdarelerinden sorumlu olan bir kuruldur. Bölge İdareleri tarafından seçilen İl İdaresi üyeleri meclis ve Yürütme Komitesi tarafından onaylanmak zorundadır. Faaliyetlerin takibi için ise bir genel sorumlu ve iki yardımcı seçilmektedir.

Unsurlardan ikincisi ise, yerel temsilcilik ve ilçe yönetimleri tarafından seçilen üyelerinin sayıları beş ile dokuz arasında değişen Bölge İdaresidir. Bu idare, kendi etki alanındaki siyasi ve teşkilat faaliyetlerinden sorumlu olmakla birlikte örgüt kararlarının bölgede uygulamasını hedeflemektedir.

Son olarak, örgütün en alt hücrelerini oluşturan üyeler tarafından seçilen Mahalle İdareleri ise, kendi alanlarında bulunan üyeleri yönetmektedir.

KUZAY SURİYE'NİN YÖNETİMİ

30 Ocak 2014 tarihinde Kuzey Suriye'nin bazı kısımlarında PYD öncülüğünde özerklik ilan edilmiştir. Coğrafi olarak Cezire, Ayn el-Arap ve Afrin bölgeleri kanton olarak kabul edilmiştir. PYD'nin kontrol ettiği kantonlar bir çeşit anayasa hüviyetinde olan "toplumsal sözleşme" ile yönetilmektedir. İlan edilen kantonların yönetiminde şeklen Arap ve Süryaniler olsa da, ana unsurlar PYD'li isimlerdir. Bu durumu belirleyen temel faktör ise demografiden ziyade PYD'nin silahlı gücü olan YPG'nin varlığıdır.

Kantonlardaki yönetim şekli "demokratik öz yönetim sistemi" olarak adlandırılmakta ve kantonlar Demokratik Toplum Hareketi (Tevgera Civaka Demokratik-TEV-DEM) tarafından yönetilmektedir. TEV-DEM'in koordinatörlük görevini, PYD eş başkanı Salih Müslim yürütmektedir. Afrin, Kobani ve Cezire kantonları ise yine birer başkan tarafından yönetilmektedir. Halihazırda Afrin kantonunun başkanı Hevi İbrahim'dir. Kobani kantonuna ise Salih Müslim'in oğlu Enver Müslim başkanlık etmektedir. Resmi merkezi Kamışlı olan ve Ekrem Heso tarafından yönetilen Cezire kantonu ise, güvenlik tehdidinden dolayı Amude kentinden kontrol edilmektedir.

Kuzey Suriye'de hukuki temel ise bir anayasa mahiyetinde olan "toplumsal sözleşme" üzerine inşa edilmiştir ve kantonların nasıl yönetileceğine dair ana hükümleri barındırmaktadır. Sözleşme 6 Ocak 2014 tarihinde Amude'de farklı partilerin de katılımı ile kabul edilmiştir. Sözleşmenin önsözünde vurgu yapılan en önemli kısımlardan biri ise, özerklik ilanı yapılan bölge ve ilan edilen kantonların halen Suriye'nin birer parçaları olarak kabul edildiği bölümdür. KCK sistemine benzer bir şekilde konsey ve kuvvetler ayrılığı unsurları içermektedir. Şeklen demokratik bir çoğulculuk öngörülse de PYD'nin toplumsal desteğinin ötesinde, askeri yapılanması YPG'den devşirdiği güçle, seçimle belirlenmesi gereken konsey pozisyonlarının çoğunda mutlak ağırlık sahibidir. Farklı partilerden oluşan bir ittifak olarak TEV-DEM, temelde çoğulculuğa vurgu yaparak bu yönetimi üstlenmekle birlikte; PYD dışında TEV-DEM'i oluşturan diğer partiler yine onun güdümünde küçük toplumsal tabanı olmayan seküler-Kürt oluşumlardır.

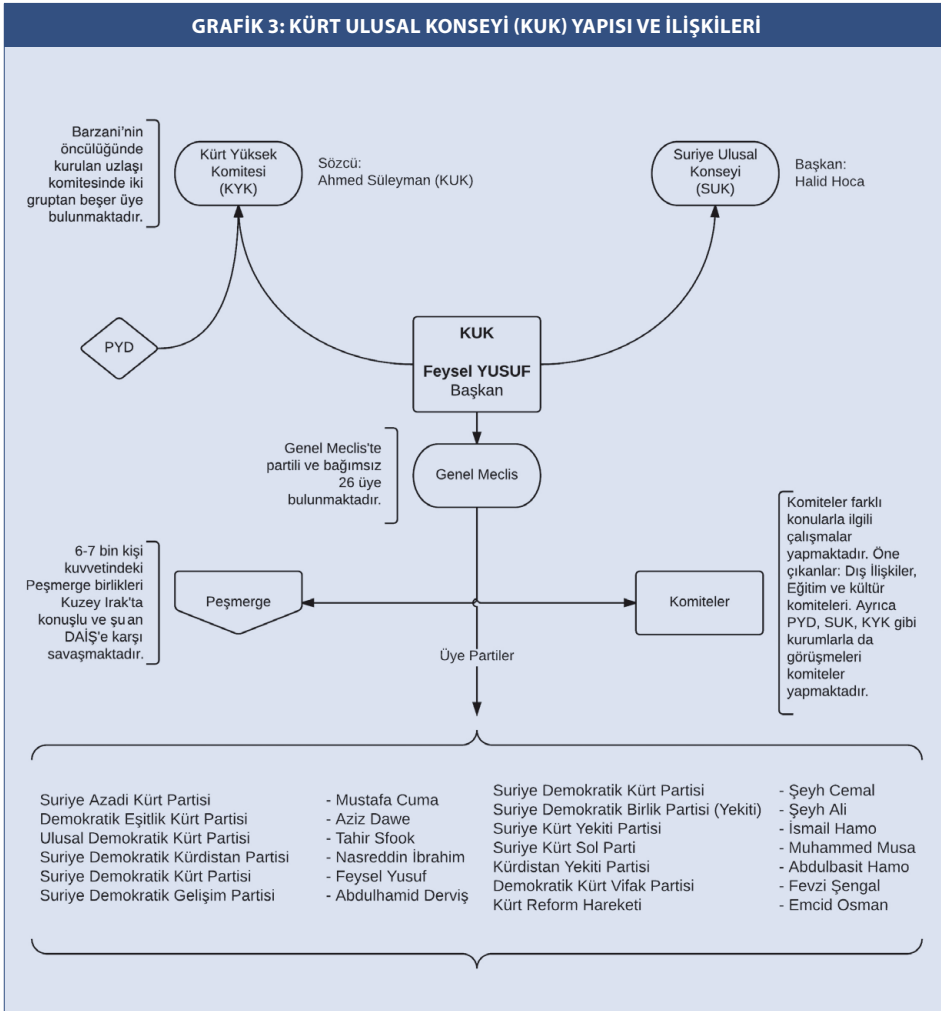
Muhafif Kürtler, Suriye Kürdistan Demokratik Partisi (PDK-S) ve bir çatı örgütlenmesi olan Kürt Ulusal Konseyi (KUK) tarafından temsil edilmektedirler.³⁰ Iraklı Kürt Lider Mesud Barzani ile fikri ve yapısal yakınlığı bulunan Su-

30. Kürtçe kısaltması ENKS olan Kürt Ulusal Konseyinin tercümesi şu şekildedir: Encûmena Niştîmanî ya Kurdîli Sûriyê.

riyeli Kürtlerin kurmuş olduğu PDK-S, PYD'nin tüm baskılarına rağmen bütün kantonlarda faaliyet göstermeye çalışmaktadır. Bu yapılanma Suriyeli Kürt siyasi partiler içinde tarihi en eskiye giden oluşumdur.

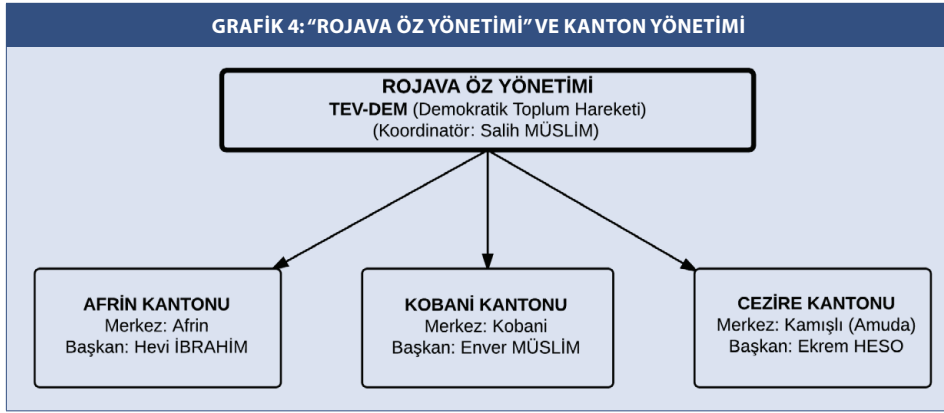
PDK-S ve KUK, Suriye muhalefetine yanında yer almakta ve Suriye devriminin bir parçası olarak kendilerini konumlandırmaktadırlar. Ancak muhalif Kürtler, Esed rejimi tarafından desteklenen TEV-DEM ve PYD tarafından baskı altında tutulmaktadır ve onların siyaset üretmelerine müsamaha gösterilmemektedir. PDK-S ve KUK taraftarı Kürtlerin büyük çoğunluğu YPG tarafından sindirilerek Türkiye'ye ve İKBY'ye göç etmek zorunda kalmışlardır.

Mesud Barzani'nin girişimleriyle 2012 yılında TEV-DEM ile KUK arasında görüşmeler gerçekleştirilmiş, iki tarafın da katılımıyla Kürt Yüksek Komitesi kurulmuştur. Ancak PYD'nin baskıcı siyasetinden dolayı bu mekanizma hayata geçirilememiş, KUK bünyesinde temsil edilen birçok parti ya PYD'ye katılmış ya da faaliyetlerini durdurmak zorunda kalmıştır.

KANTON YÖNETİMLERİ

Kuzey Suriye'deki özerklik ilanından önce, 12 Kasım 2013 tarihinde üç kanton bölge ilan edilmiştir. Afrin, Cezire ve Kobani kantonları bu tarihten sonra kendi yasama, yürütme ve yargı organlarını ve sistemlerini oluşturmaya başlamıştır. Kantonların yönetimi Yasama Konseyi (Meclis), Yürütme Konseyi (Hükümet) ve Adalet Komisyonu (Yargı) olarak üçe ayrılmıştır. Bunların yanında Yüksek Seçim Kurulu ve Yüksek Anayasa Mahkemesi gibi kurullar da mevcuttur.

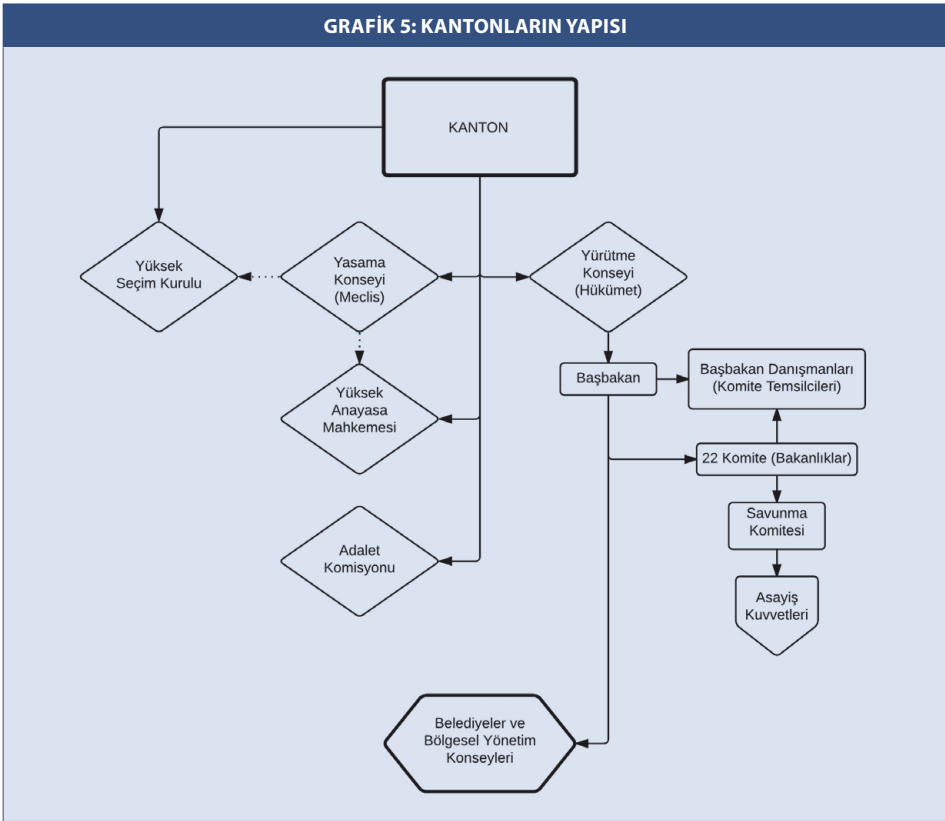
Yasama Konseyinin görevleri arasında yürütmenin denetimi ve uluslararası anlaşma ve sözleşmelerin onaylanması bulunmaktadır. Konsey aynı zamanda bir meclis üyesine hükümet kurma yetkisi de verebilir. Bahsi geçen Yüksek Anayasa Mahkemesinin üyeleri de meclis tarafından belirlenirken; savaş, barış ve af kararları, bütçe onayı, siyasi ve ekonomik gelişim planlarının yapılması da meclisin görevidir. Ayrıca demokratik özerk bölgeleri ve kanton merkezi ile olan ilişkilerini yasa yoluyla belirleyen unsur ise Yasama Konseyidir. 2015 Ekim ayında kendi demokratik özerk bölgesini ilan eden Tel Abyad³¹ bu şekilde özerkliğini kabul etmiş ve Kobani kantonunun bir bölgesi haline gelmiştir.³² İlan edilen bu bölgenin eş başkanlıklarını Mansur Selum ve Leyla Mustafa yürütmektedir.

Yasama Konseyinin denetimi altında işlevi olan ve kantonun yönetim ve yürütme idaresini uygulayan diğer unsur ise, bir hükümet görevini yapan Yürütme Konseyidir. Adalet Komisyonu ve Yasama Konseyinin karar ve kanunlarının uygulanmasıyla yükümlü olan Yürütme Konseyinin başbakanı aynı zamanda kantonun da başkanıdır. Kurulan Belediyeler ve Bölgesel Yönetim Konseyleri de doğrudan başkana bağlı bir şekilde faaliyetlerini sürdürmektedirler. Yürütme Konseyine

31. Kürtçe'de "Girê Spi" olarak yazılır.

32. "Rojava's Gire Spi Declares Autonomy", Rudaw, 21 Ekim 2015.

bağlı ve her biri birer bakanlık gibi işleyen toplam 20 komite vardır. Komitelerin temsilcileri aynı zamanda başkan danışmanı olarak da görev yapmaktadırlar. Komitelerin sıralaması ise şu şekildedir: Dışişleri, Savunma, İçişleri, Adalet, Bölgesel (Belediye, Nüfus ve Şehircilik), Maliye, Çalışma ve İşçi Yerleştirme, Eğitim, Tarım, Elektrik Sanayi ve Yeraltı Kaynakları, Sağlık, Ticaret ve Ekonomi, Şehit Aileleri, Aydınlanma ve İletişim, Ulaştırma, Gençlik ve Spor, Turizm ve Arkeoloji, Din, Kadın ve Aile, İnsan Hakları Komitesi. Burada belirtilmesi gerekir ki, “Rojava öz yönetimi” merkezine bağlı olan genel asayiş milislerinin yerel unsurları kantonların içişleri komitelerine bağlı olarak hareket etmektedir.

YPG/YPJ VE ASAYİŞ MILİSLERİ

Suriye'deki iç savaşın patlak vermesinden sonra bölgede faaliyet gösteren diğer silahlı yapılanmaların yanında, PYD'nin silahlı kolu olarak Halk Savunma Birlikleri (Yekîneyên Parastina Gel-YPG) önemli bir güç olarak ortaya çıkmıştır. YPG güçleri ülkenin kuzeyinde, Kürtlerin yoğunluklu yaşadığı yerlerden rejim güçlerinin muvazaalı bir şekilde çekilmeye başlamasıyla 19 Temmuz'da Ayn el-Arap'ı, 20

Temmuz'da ise Amude ve Afrin'i, ciddi bir çatışmaya girmeksizin ele geçirmiştir.³³ YPG güçleri Haseke'nin kuzeyindeki Kamışlı civarında da ilerlemeye devam edip, el-Malikiye'yi ele geçirmiş, Batı Haseke'de ise Resulayn'a girmiştir. Buralarda yine Esed güçleriyle ufak çaplı çatışmalar haricinde ciddi bir mücadele yaşanmamıştır.³⁴ Kamışlı ve Haseke şehir merkezlerindeyse, Esed rejimine ait askeri üsler ve devlet kurumları faaliyetlerine devam etmiş, bu şehirlere Esed rejimiyle YPG birlikte konuşlanmışlardır. Kısa zaman içerisinde tüm bu bölgeleri kontrol edebilmesi, YPG'nin örgütlenmesini daha önceden gerçekleştirdiğini göstermektedir. 2012 yılında açıkça faaliyetlerini sürdürmeye başlayan YPG, PKK örgütünün silahlı Halk Savunma Güçleri (Hêzên Parastina Gel-HPG) kanadına benzer bir şekilde yapılanmıştır. YPG, aynı zamanda (PKK'nın YJA-Star-Yekîneyên Jinên Azad ên Star birlikleri gibi) sadece kadınlardan oluşan Yekîneyên Parastina Jin (YPJ) yapılanmasını da içinde barındırmaktadır. Farklı kaynaklara göre toplamda 30 bin civarında militanı (10 bini YPJ'li)³⁵ komutası altında tutan YPG/YPJ, örgüt tüzüğüne göre Kuzey Suriye'de ilan edilen "Rojava öz yönetimindeki" kantonların güvenliğinden ve toprak savunmasından sorumludur.

Genel komuta kademesinin yanı sıra en önemli YPG organı genel askeri konseyidir. Toplamda 55 üyeden oluşan ve altı ayda bir toplanan genel askeri konseyin yerelde de temsili için yerel askeri konseyler mevcuttur. Buldukları bölgenin nüfusuna göre üye sayısı değişen yerel askeri konseyler üç ayda bir toplanmaktadır. Genel komuta kademesinde genel komutan görevini yürüten kişi Sipan Hemo'dur. Örgütün sözcülüğünü Redur Halil yapmaktadır. YPJ'nin komutasını ise Nesrin Abdullah yapmaktadır. Ayrıca bölgelerde askeri komutan olarak söz hakkına sahip kişiler de mevcuttur. Bu bölgeler Ayn el-Arap (Kobani), Cezire, Afrin, Resulayn, Tel Abyad ve Halep'ten oluşmaktadır.

İlan edilen kantonlarda alt-komuta liderlik unsurları bulunan YPG, yılda bir kez genişletilmiş askeri konsey toplantılarında geçmiş dönemin değerlendirmesini yapmakta ve gelecek dönemin hedeflerini belirlemektedir.

YPG, eylemlerini kendi yayımladığı iç yönetmeliğe³⁶ göre üç ana bölümde gerçekleştirmektedir. Buna göre profesyonel kuvvetler, direniş birlikleri ve yerel kuvvetler mevcuttur. Doğrudan genel komuta kademesine bağlı hareket eden bu bölüm raporlar, kararlar ve emirler doğrultusunda eylemlerini gerçekleştirmektedirler. Ayrıca belirtilmesi gereken bir husus ise, her bir YPG/YPJ üyesinin kullandığı kod adının genel komuta kademesinden verildiğidir. Örgüt çatısı altında

33. "After Quiet Revolt, Power Struggle Looms for Syria's Kurds", Reuters, 7 Kasım 2012.

34. "Ban: Syrian Regime 'Failed to Protect Civilians'", CNN, 22 Temmuz 2012.

35. Örgüte ait kaynaklar sahip oldukları militan sayısını 40 binin üstünde lanse ederlerken, bazı diğer bağımsız kaynaklar ise YPG'nin doğrudan kontrolü altında olan güçleri 20-25 bine kadar düşürebilmektedir.

36. YPG'nin resmi sayfalarında bulunan iç yönetmelik daha sonra kaldırılmıştır.

militanların eğitimleriyle ilgilenen birimler “akademi” olarak adlandırılmaktadır. Bu akademilere daha önce öldürülmüş teröristlerin adları verilmektedir.³⁷ Üç ana bölümden ayrı ancak yine doğrudan genel komutaya bağlı farklı birimler de mevcuttur. Bunların ilki hudut güvenliği meseleleri ile ilgili çalışmalarını yürütmekte olan hudut birlikleridir.

Lojistik altyapıyla ilgili çalışma yürüten lojistik birimi ise, militanların ihtiyaçlarını karşılamakla birlikte tüm teçhizat ve mühimmat planlamasını da yapmaktadır. “Saziya Arşiva Sicılan” adlı arşiv birimi ise, örgütün tüm yapılanması ve faaliyetlerini, militanların bilgilerini ve elde edilen tüm bilgileri saklamakla görevlendirilmiştir. Hem genel komuta merkezinde hem de yerel yapılanmalarda türleri bulunan bir başka önemli birim ise, donatım ve mühimmat merkezleridir. Mühimmat ve teçhizat başta olmak üzere tüm savaş araç ve gereçlerinin yönetimini yapan birim, depolama da yapmaktadır. Örgütün mali yapısını gözetleyen ve yöneten bir diğer kurum ise maliye birimidir. Tüm örgütün finansmanı hakkında çalışma yürüten maliye birimi lojistik altyapıyla da ilgili karar verebilmektedir. Son olarak belirtilmesi gereken husus, örgüt içerisindeki iletişimi sağlayan kuryelerdir. Genel komuta ile tüm alt ve yerel birimler arasındaki bilgi akışını paylaşan kuryeler her alt-komuta merkezinde bulunmaktadır. Böylelikle merkez ile sürekli irtibat sağlamayı hedeflemektedirler.

Bahsedilen üç ana askeri bölümde görevli olan askerler grup (3-5 militan), takım (2 grup), bölük (3 takım) ve taburlardan (3 bölük) oluşmaktadır. Ayrıca bölge ve eyaletlerde komuta kontrolünün bulunduğu eyalet komutaları askeri tugay oluşturmaktadır. Gizli direniş birlikleri ise bölge ve yereldeki faaliyetleri komuta merkezlerine bildirmek üzere bu tugaylara bağlı olarak hareket etmektedirler.

Askeri yapılanma olan YPG ve YPJ'nin yanı sıra kentlerde güvenliği sağladıklarını belirten bir diğer örgüt ise, eş komutanları Civan İbrahim ve Ayten Ferhat olan Asayiş kuvvetleridir. Kantonların içişleri komitelerine bağlı hareket eden asayiş grupları, YPG ve YPJ'nin aksine ancak özerklik ilanının ardından boy göstermeye başlamıştır. Süryani ve Arami partisi olan Suryoye'ye bağlı Süryani Askeri Meclisinin (Mawtbo Fulhoyo Suryoyo-MFS) Sutoro milisleri YPG ve YPJ'ye katılmışlardır. Daha önce eğitim aldıkları YPG yapısına benzemeye çalışan MFS, Ekim 2015'te 30-40 kişilik Bethnahrin kadın savunma birliklerini (Haylawotho da Neshe Suryoye d Bethnahrin-HNSB) kurmuştur.³⁸

“Kobani Savunması” olarak adlandırılan olaylarda ise, PKK'lı HPG güçlerine ait teröristlerin de YPG saflarına geçmiş olduğu bilinmektedir.³⁹ Esasında PKK-KCK'ya bağlı HPG, PJAK ve YPG arasında ihtiyaca bağlı olarak bir geçişkenlik

37. Örneğin; “Şehid Xebat (Hebat) Askeri Akademisi” gibi.

38. “Bethnahrin Women Protection Forces Founded Against ISIS”, Bianet, 2 Eylül 2015.

39. Çeşitli istihbarat kaynaklarına göre toplamda 1.400 civarında HPG'li YPG saflarında savaşmaktadır.

söz konusudur. Bir militan Türkiye’de savaşırken HPG’li, İnan’da iken PJAK’lı Suriye’de iken YPG’li olarak kendini tanımlayabilmektedir.⁴⁰ YPG’nin kendi beyanatlarına göre 2013-2016 yılları arasında çatışmalarda hayatını kaybeden savaşçıların yarısı Türkiye kökenlidir.⁴¹

Ayrıca önemli olduğu düşünülen birimlerden biri ise, “Rojava Aslanları” olarak adlandırılan ve sadece yabancılardan oluşan birliktir. Kesin yabancı terörist sayısı belli olmamakla birlikte, katkı ve etkileri de tartışma konusudur. Aralarında ABD, Almanya, Avustralya ve İngiltere vatandaşları bulunan bu birlik, genelde gönüllülerden oluşsa da, birçok paralı askerinin de teröristlere katıldığı bilinmektedir. Çoğunluğu ABD vatandaşı olan yabancı teröristler hakkında son zamanlarda medyaya yansıyan bir diğer dikkat çekici nokta ise, eski bir İsrail askerinin de YPJ güçlerine katıldığıdır.⁴² Bununla birlikte, merkezi Ukrayna olan bir Yahudi tarikatının mensubunun bölgede YPG adına savaşıp, DAİŞ’ten ele geçirdikleri yerlerde duvarlara İbranice yazı yazdığı bilinmektedir.⁴³

Şimdiye kadar resmiyet kazanmış bilgilere göre altı yabancı terörist çatışmalarda öldürülmüştür. Bunların arasında basında sıkça duyulan Dilsoz Bahar kod adlı Alman Kevin Jochim de bulunmaktadır. Alman güvenlik birimlerinden edinilen bilgilere göre Jochim’in Almanyada aşırı sol örgüt bağlantılı olduğu tespit edilmiştir. Yine Almanyadan, Marksist-Leninist örgüt üyesi İvana Hoffmann, Avaşın Tekoşin Güneş kod adıyla YPJ saflarında savaşmıştır. Diğer ülkelerden teröristlerin safında çatışmaya girmiş ve öldürülmüş olan isimler şunlardır: Ashley Johnson ve Reece Harding (Avustralya), Keith Broomfield (ABD) ve Yunan asıllı Konstandinos Scurfield (İngiltere).

YPG ve YPJ ayrıca Kuzey Irak’ta faaliyetlerini PKK’nın Irak kollarından olan, yaklaşık 1.500 milis gücündeki YBŞ ile sürdürmektedir. Genel komutanı Şex Xelef olan YBŞ’nin kadın güçlerinden oluşan bir de YPJ-Şengal (Sincar) kolu bulunmaktadır. YBŞ komutanı Mazlum Şengal olup, YPJ-Şengal komutanı ise Raperin Engizek’dir. Bu yapılanmanın en dikkat çekici özelliği ise, Şengal’da önemli bir dini azınlık olan Yezidilerden oluşmasıdır. Bölgedeki bir diğer Yezidi milis grubu, herhangi bir parti veya örgütle yakınlığı bulunmayan

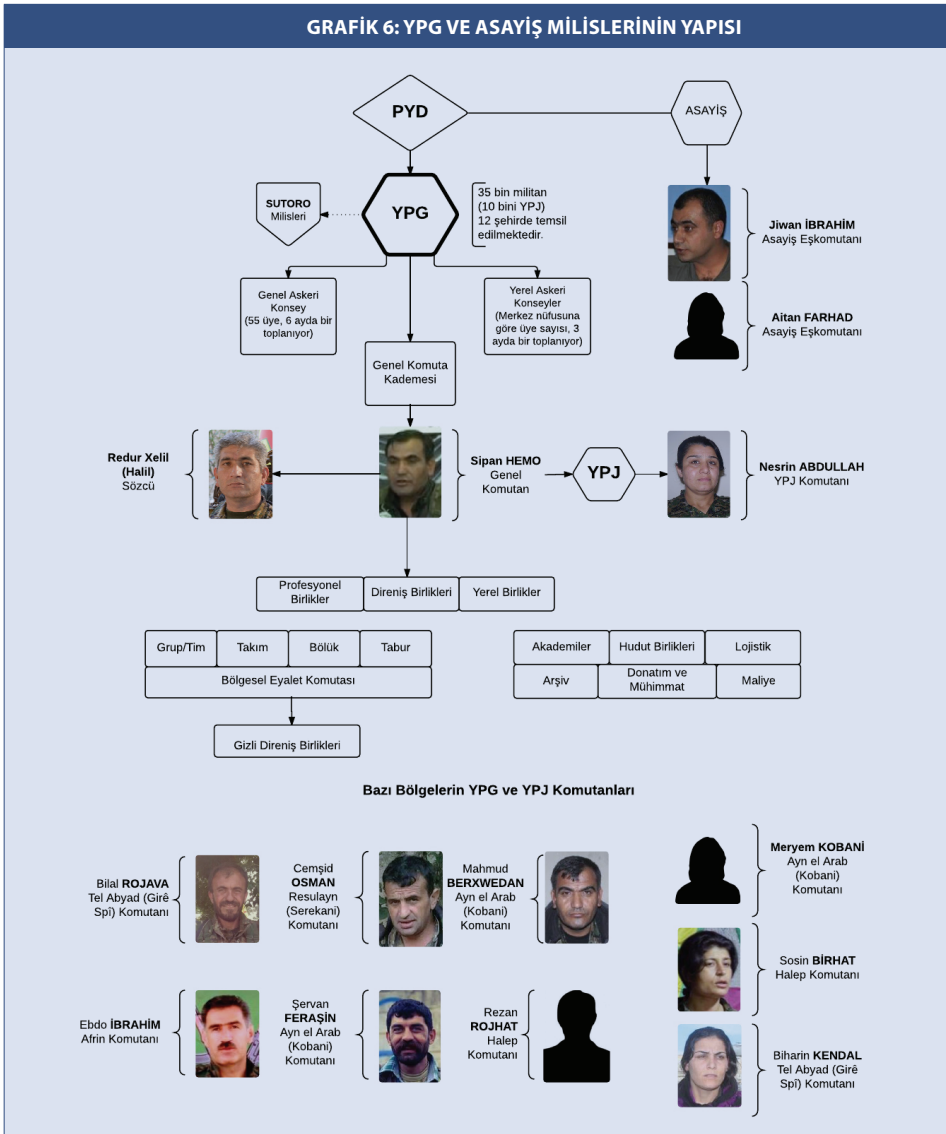
40. Zind Ruken adlı militan *Wall Street Journal* ile yaptığı röportajda PKK-YPG ilişkisine dair detaylı bilgiler verirken, “Kimi zaman bir PKK’lıyım, kimi zaman PJAK’lı (PKK’nın İnan’da aktif olan kolu) kimi zaman da YPG’liyim. Fark etmiyor. Hepsi PKK’nın bir kolu” demektedir. Bkz. “America’s Marxist Allies Against ISIS”, *The Wall Street Journal*, 24 Temmuz 2015.

41. Atlantik Konseyi’nin devam eden çalışmalarına göre Ocak 2013 ve Ocak 2016 arasında YPG’nin beyan ettiği ölü sayısının yüzde 49,24’ü Türkiye’deki Kürtlerden oluşmaktadır. YPG’nin bildirisine göre Ocak 2013’ten beri 359 Türk vatandaşı, 323 Suriyeli, 32 İranlı, 7 Iraklı, 2 Avustralyalı, 2 Azeri ve birer İngiliz, Alman, Yunan ve Amerikalı çatışmalarda öldü. Aaron Stein ve Michelle Foley, “The YPG-PKK Connection”, *Atlantic Council*, 26 Ocak 2016.

42. “The Curious Case of Gill Rosenberg”, *The Jerusalem Post*, 14 Ağustos 2015.

43. “Brit Fighting ISIS Tells Jpost: My Hassidic Graffiti Brings Light to the Darkness”, *The Jerusalem Post*, 31 Ağustos 2015.

HPŞ'den (Hêza Parastina Şingal-Şengal Savunma Birlikleri) farklıdır. HPŞ ise bölgede bulundurduğu 2.500 savaşçısıyla en büyük Yezidi silahlı yapılanmadır. HPG-YPG bu bölgede birlikte hareket ederek IKBY'ye bağlı peşmerge güçleriyle karşı karşıya gelme pahasına, kendi güdümlerinde Yezidileri de silahlandırarak Sincar'da yeni bir kanton bölge oluşturmaya çalışmaktadır. HPG-YPG buradaki silahlı yapılanmasıyla Irak-Suriye sınır hattında stratejik öneme sahip Rabia-Sincar hattını elinde tutmak istemektedir. Bu hat Irak Kürdistanı ile Suriye Kürtlerinin yoğun olarak yaşadığı Kuzey Suriye aksını birleştiren M5 stratejik güzergahı üzerinde kilit bir noktadadır. Bölgenin coğrafi özellikleriyle birlikte Sincar dağının da bu alanda olması HPG-YPG açısından burasını askeri olarak elde tutulması gereken önemli bir yer kılmaktadır.

ZORUNLU ASKERLİK VE ÇOCUK SAVAŞÇILAR

Temmuz 2014'te DAİŞ ile yürütülen savaş ve elde edilen bölgelerin (kantonların) muhafazasının sağlanabilmesi için daha fazla askere ihtiyaç duyan YPG, bir askerlik yasasını gündeme almıştır. “Zorunlu Askerlik Yasası”⁴⁴ veya “Savunma Görevini İfa Yasası” olarak adlandırılan yasa, başta Cezire kantonunda yürürlüğe girmiştir. Savaş nedeniyle asli merkezi Kamışlı olan Cezire kantonunun işlevsel merkezi Amude kentinde imzalanıp açıklanan yasa, insanların özlük haklarını da ihlal etmektedir. Bölgede yaşayan her aileden en az bir ferdin zorunlu askeri göreve tabi tutulması için yasanın birinci ve ikinci maddelerinde düzenlemeler yapılmıştır. Buna göre, “toplumsal ve ahlaki” bir görev olarak adlandırılan müdafaa zorunluluğuna 18-30 yaş arası tüm erkeklerin uyması gerekmektedir. Kadınlara ise zorunluluk uygulanmazken, gönüllülük esasına göre silahlı güçlere katılma imkanı tanınmıştır. Yasanın yürürlüğe girmesinin ardından bir yıl içerisinde altı aylık hizmet şartı koşulmuştur. Yasanın kapsadığı kişilerin yerel silahlı savunmayı yapan Asayiş kuvvetlerine gönderileceği belirtilse de, gerçekte YPG ve YPJ'nin de bu insanlardan faydalandığı bilinmektedir. Ailelerinde çatışmalarda YPG/YPJ ve Asayiş adına çatışırken öldürülenler olması ve ailenin tek erkek çocuğu olması durumunda bu şahıslar göreve tabi tutulmamaktadır. Yasa herhangi bir resmi kurumun değil, PYD'nin özel bir komitesi tarafından yürütülmektedir.

Türkiye'de PKK ve siyasi uzantıları tarafından sıklıkla dile getirilen vicdani ret meselesi burada bir hak olarak görülmemektedir. Yasada ayrıca görevini yerine getirmeyenlerin en yakın alım birimine getirileceği belirtilirken, görev esnasında işlenen herhangi bir suç veya ihlaller sonucu “askeri ceza hukukuna” göre yargılanacağı belirtilmiştir. Neticede birçok genç, yasanın yürürlüğe girmesinin ardından ya evlerinden toplanmış⁴⁵ veya bölgenin bazı noktalarında oluşturulan kontrol noktalarında alıkonulmuş ve zorla YPG'ye teslim edilmiştir. Silahaltına alınmak istemeyen binlerle ifade edilebilecek sayıda gencin bölgelerini terk ederek Avrupa, Türkiye ve Irak Kürdistan Bölgesel Yönetimi'ne kaçtıkları da görülmüştür.

PYD'nin çocuk savaşçılar kullandığı da bilinmektedir.⁴⁶ İnsan Hakları İzleme Örgütü (Human Rights Watch) YPG'yi çocukları savaştırmakla suçladığı bir rapor yayımlamıştır.⁴⁷ Raporlara göre 12 yaşındaki çocukların da silahlı güçlere dahil edildiği bilgileri mevcuttur. Genel olarak çatışmalar sonrasında düzenlenen cenaze törenlerinde çocuk yaşta askerlerin de bulunması iddiaları teyit etmektedir. Çocukların silahaltına alınmasında -gönüllü olarak katılımlar olmakla birlikte- ailelerin

44. “Law on Compulsory Military Service”, KurdWatch, Mayıs 2015.

45. “PYD'den ‘Zorunlu Askerlik’”, Al Jazeera Turk, 13 Ekim 2014.

46. “Forcible Recruitments and the Deployment of Child Soldiers by the Democratic Union Party in Syria”, KurdWatch, (Mayıs 2015).

47. “Syria: Kurdish Forces Violating Child Soldier Ban”, HRW, 15 Temmuz 2015.

rızası gözetilmemekte ve zorla alıkoyma vakaları olduğu da görülmektedir. Kayıtlara geçen olaylardan biri, 2014 yılının Nisan ayında meydana gelmiştir. 14 yaşındaki Hanan Farhan Hajj Yunis'in YPG/YPJ'yi terk etmesinin ardından küçük kızın annesi teröristler tarafından alıkonulmuş ve serbest bırakıldıktan sonra babası ve kardeşi kaçırılmıştır. YPG/YPJ bu olayda küçük kızın geri verilmesini istemiş veya onun yerine ailenin bir başka ferdini örgüte almakla tehdit etmiştir. 13 yaşında bir başka kızın örgüte dahil edilmesinin akabinde ise aile mensupları Derbesiye kentinde bir protesto düzenlemiş, Asayiş güçleri ise bu protestoyu güç kullanarak dağıtmıştır.

Çocuk savaşçıların kullanılması konusunun en vahim örneği ise Ocak 2014'te ortaya çıkmıştır. DAİŞ ile girilen çatışmalar sonucu öldürülen YPG'lilerin toplu defninde 15 yaşındaki Dalil Riyad Qasim Khalil'in de bulunması, çocuk savaşçıların çatışmalarda da kullanıldığını göstermiştir. Savaşırılmak üzere çocuklarına zorla el konulan aileler ise sıklıkla eylem yapmaktadır. Çocuklarını geri alabilmek adına Asayiş binaları önünde kendini yakanlar dahi olmuştur.⁴⁸

YPG'NİN ASKERİ ANGAJMANLARI

YPG 2012 yılının başlarında Esed rejimine bağlı güçlerin muvazaalı bir şekilde Cezire, Ayn el-Arap ve Afrin'den çekilmesiyle bu bölgelerde etkinlik kurup askeri tahkimatını sağlamış, başta Kamışlı kenti olmak üzere Haseke'yi Esed rejimine bağlı ordu birlikleri ve Şebbihalarla birlikte yönetmeye başlamıştır. YPG bu bölgelerde kontrolü sağladıktan sonra muhalif Kürt unsurları etkisizleştirmiş ve Suriye muhalefetini hedef almaya başlamıştır. Suriye muhalefetiyle YPG arasındaki ilk çatışmalar 16 Temmuz 2013 tarihinde, YPG'nin Haseke'de bulunan Resulayn'dan Suriyeli muhalif grupları çıkarıp şehri ele geçirmeye çalışmasıyla başlamıştır. İlk olarak YPG ile Nusret Cephesi (Cebhetu'l Nusra) arasında başlayan çatışmalar, YPG güçlerinin şehrin hakimiyetini ele geçirip Suriye muhalefetini şehirden

48. "Kobani'de Protesto: Kendini Ateşe Verdi!", Rudaw, 26 Ekim 2015.

çıkarması ve hemen ardından Türkiye sınır hattındaki sınır kapısının YPG'nin hakimiyetine geçmesiyle sonuçlanmıştır. Yaşanan çatışmaların ardından muhalif gruplar Resulayn'dan, hakim oldukları Tel Halef, Asfar ve Nacar'a çekilmiştir. Suriye muhalefeti Resulayn'ı geri almaya çalışmışsa da, çatışmalar yerleşim yerinin biraz dışında tıkanıp kalmış, YPG güçleri yapılan saldırıları püskürtmüştür.

Ağustos ayına gelindiğinde Suriyeli muhalif gruplar, YPG'nin hakim olduğu Ayn el-Arap'ı kuşatma altına aldığını açıklayıp, Menbic ve Cerablus'tan buraya sevk-yat yapmıştır. Ardından çatışmalar Suriye-Irak sınırındaki Yarubiye sınır kapısında yoğunlaşmış ve yerleşim yeri ve sınır kapısı Suriyeli muhalif grupların eline geçmiş, YPG buradan çıkarılmıştır. Çatışmalar Haseke boyunca devam etmiş, bu sırada YPG güçleri Resulayn'ın doğusundaki Aluk'u ele geçirmiş, Haseke'nin Irak sınırında bulunan Yarubiye yerleşim yerine yakın çatışmalar yenilenmiştir. Bu sırada YPG güçleri beklenmedik bir biçimde Hatay sınırında bulunan ve çoğunlukla mültecilerin bulunduğu Atme'ye yönelik bir saldırı başlatmış, ele geçirdiği hakim bir tepeden şehri top atışına tutmuştur. Kısa süre sonra YPG güçleri püskürtülüp, ele geçirilen hakim tepelerden bu sefer YPG hakimiyetindeki Cenderes topçu atışına tutulmuştur. Ardından YPG ateşkes isteyip bu bölgedeki çatışmalara son vermiştir.⁴⁹

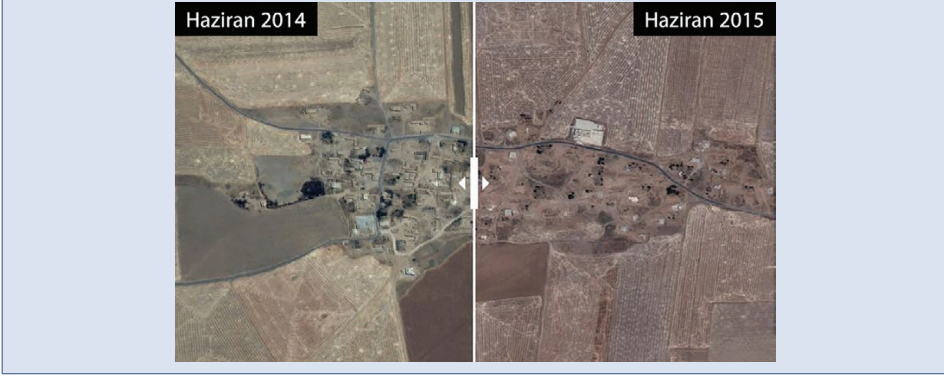
Ekim 2013'e gelindiğinde ise YPG güçleri Irak sınırı yakınlarındaki Yarubiye kasabasını ve sınır kapısını ele geçirmeyi başararak, özellikle DAİŞ'in kontrolünde olan Girhok, Yusufiye, Sefa gibi Kamışlı yakınlarındaki petrol zengini bölgeye hakim olmuştur. Böylelikle Suriye muhalefeti bölgeden uzaklaşırken, DAİŞ Tel Hamis ve Tel Barak'a çekilmek durumunda kalmıştır. Suriye muhalefeti bu bölgenin ele geçirilişi sırasında Esed rejiminin hava bombardımanlarıyla YPG'ye yardım ettiğini iddia etmiştir. Kasım ve Aralık aylarına gelindiğinde ise, YPG Haseke'de yaklaşık 40 yerleşim bölgesini ele geçirerek, ciddi bir alan hakimiyetine ulaşmıştır. Bunun ardından PYD Suriye'de üç kantondan oluşan özerk bir yönetim biçimi ve 82 kişiden oluşan bir meclis oluşturacağını ve bölgedeki Asuri ve Arapları da bu plana dahil edeceğini açıklamıştır.⁵⁰

2014 Ocak ayının hemen başlarında Suriye muhalefetiyle DAİŞ arasında başlayan çatışmaların ardından, başta Rakka olmak üzere, Haseke, Halep'in doğu ve Türkiye sınırına doğru kuzey-doğu hattı gibi Kürt bölgelerine uzanan hattın DAİŞ'in eline geçmesiyle, çatışmalar DAİŞ ve YPG arasında yaşanmaya başlamıştır. DAİŞ'in Ayn el-Arap'a nihai saldırısı ise Eylül 2014 itibarıyla başlamış ve neredeyse Ayn el-Arap'ın etrafındaki bütün köyler DAİŞ'in hakimiyetine geçmiştir. Merkezde ise göğüs göğüse sokak çatışmaları yaşanmaya başlamıştır. Yaklaşık 200 bin Ayn el-Araplının Türkiye'ye sığındığı çatışmalar sonrasında DAİŞ'in yoğun saldırıları ile yüz yüze kalan PYD liderliği, başta Salih Müslim olmak üzere ulus-

49. Can Acun ve Hüseyin Öner, "İŞİD-PYD Çatışmasının Sıcak Cephesi: Kobani", *SETA Perspektif*, 15 Ekim 2014.

50. Acun ve Öner, "İŞİD-PYD Çatışmasının Sıcak Cephesi: Kobani".

RESİM 3: TEL HAMİŞ KIRSALINDA YPG TARAFINDAN YAKILAN ARAP KÖYLERİNE AİT UYDU GÖRÜNTÜLERİNDE DE GÖRÜLDÜĞÜ ÜZERE 225 BİNANIN YÜZDE 93,8'İ YOK EDİLMİŞTİR.

lararası destek arayışına girerek ABD'den ve DAİŞ ile mücadele eden uluslararası koalisyon güçlerinden silah yardımı talebinde bulunmuşlardır. DAİŞ'in Irak'ta ve Suriye'de elde ettiği ağır silahları devreye sokmasıyla hızlı bir biçimde ilerlemeye devam ettiği ve Ayn el-Arap'ın tamamen düşmeye çok yaklaştığı bir noktada ABD, PYD'nin yardım çağrısına cevap vererek Ayn el-Arap'taki DAİŞ hedeflerine yoğun bir hava saldırısı başlatmıştır. ABD hava saldırılarıyla yetinmemiş, YPG'ye kargo uçakları aracılığıyla havadan silah yardımı da yapmıştır. Ayrıca Türkiye'nin Irak Kürdistan Bölgesel Yönetimi'ne bağlı peşmerge güçlerine koridor açmasıyla Ayn el-Arap'a silahların girmesi temin edilmiştir. ABD ve peşmergenin yardımıyla sahadaki askeri gerçeklik DAİŞ aleyhine dönmüş ve bir süre sonra örgüt Ayn el-Arap ve köylerinden neredeyse tamamen çıkartılmıştır. Kobani deneyimi, ABD'nin YPG güçlerini Suriye'de DAİŞ ile mücadelede kara gücü haline getirebileceğini gösterirken, YPG için ise ABD hava kuvvetlerinin desteğinin önemini ortaya çıkarmıştır. Ardından Tel Abyad'da da bu ortaklık devam ettirilmiştir.⁵¹

PYD-YPG, ABD ve Esed rejimiyle kurduğu askeri angajmanlarla elde ettiği askeri üstünlüğü kullanarak Suriye'nin Haseke ve Rakka vilayetlerinde, Tel Abyad bölgesi de dahil olmak üzere ele geçirdiği bölgelerde muhalif Arap ve Türkmenlere yönelik tehcir politikası uygulayarak, demografik mühendislik çabasına girişmiştir. Köy yakma, ürün ve mallara el koyma, yargısız infaz ve toplu cezalandırma gibi savaş suçu olarak kabul edilecek eylemleriyle bölgenin demografik yapısını değiştirerek bölgeyi kendisi için yönetilebilir kılmak istemiştir. YPG'nin bu adımları Uluslararası Af Örgütü (Amnesty International) ve Suriye İnsan Hakları Ağı (Syrian Network for Human Rights) gibi muteber örgütler tarafından uydu görüntüleri de kullanılarak raporlaştırılmış ve ABD'nin YPG'nin işlediği savaş suçlarını görmezden gelme eğilimine yönelik ciddi eleştiriler dile getirilmiştir.⁵²

51. Can Acun, "Kuzey Suriye'de PYD Kuşağı", *SETA Perspektif*, Haziran 2015.

52. "Syria: US Ally's Razing of Villages Amounts to War Crimes", Amnesty International, 13 Ekim 2015.

ABD, Suriye krizinin başından beri Suriye muhalefetine şüpheyle yaklaşmış ve bazı grupları sakıncalı addederek ihtiyaç duydukları askeri desteği vermek bir yana, bu desteği vermek isteyen aktörlere de aktif bir şekilde engel olmaya çalışmıştır. Daha önce bizzat ABD Başkanı Obama tarafından ilan edilen kırmızı çizgilerin defalarca çiğnenmesi durumunda bile müdahale seçeneğini tercih etmeyen ABD, Ayn el-Arap'ın DAİŞ tarafından ele geçirilmesi ile birlikte uluslararası koalisyonu kurup Suriye ve Irak'ta DAİŞ'e ve zaman zaman Suriyeli muhaliflere yönelik hava saldırılarına başlamıştır.⁵³ 2015 Haziran ayına kadar ABD liderliğinde DAİŞ ile mücadele için oluşturulmuş koalisyonun Suriye'de gerçekleştirdiği 1.774 hava saldırısının 1.200'ünün DAİŞ ile YPG'nin çatıştığı bölgelerde olduğu görülmektedir. Ayn el-Arap'ta 943, Haseke ve Tel Abyad hattında ise 244 hava saldırısında DAİŞ'e ait hedefler vurulmuştur.⁵⁴ DAİŞ'in muhaliflerle çatıştığı bölgelerin hedef alınmaması, bu noktalara lojistik hatlar kurarak destek ulaştırmasına müdahale edilmemesi adeta DAİŞ'i muhaliflere yönlendiren bilinçli ve seçici bir bombardıman olduğunu da göstermektedir.⁵⁵

ABD, DAİŞ'e karşı giriştiği mücadelede araçsallaştırdığı ve sahada kara gücü haline getirdiği PKK'nın Suriye kolu olan PYD'nin askeri gücü YPG ile DAİŞ'e karşı mücadele etmek istemektedir. Daha önce Ayn el-Arap'ta temellerinin atıldığı bu askeri angajmanda Türkiye'nin Suriye sınırında Haseke-Kamışlı'dan Afrine kadar olan hattın PYD ve onun silahlı gücü olan YPG kontrolüne bırakılmasının amaçlandığı görülmektedir. ABD'nin yoğun desteğiyle Tel Abyad'ın YPG güçlerince ele geçirilmesiyle birlikte Cezire-Kobani kantonları birleştirilmiş ve sınır hattındaki 400 kilometrelik bölge YPG'nin kontrolüne geçmiştir. Bu kazanımların ardından ise YPG için Afrin ile Ayn el-Arap arasındaki 110 kilometrelik Cerablus-Azez hattı öncelikli hedef haline gelmiştir. Ancak Türkiye'nin kararlı bir şekilde YPG'nin Fırat'ın batı kıyısına geçmesine izin vermeyeceğini deklare etmesi, YPG'nin bu yöndeki girişimlerine karşı askeri müdahalede bulunması Amerika'ya da geri adım attırılmış ve bu hatta Türkiye ile birlikte hareket edilmesi hususunda bir mutabakat oluşmuştur.⁵⁶

Ancak, ABD bölgenin DAİŞ'ten arındırılmasına yönelik Türkiye'nin desteklediği muhalif unsurlara bölgede yeterli desteği vermekte isteksiz görünürken, Türkiye'yi de yavaşlatmaya çalışan adımlar atmaktadır. YPG-SDG ise Türkiye'nin Fırat'ın batı yakasına yönelik ilan ettiği kırmızı çizgiyi Cerablus üzerinden delemeyeceğini görünce daha güneyde harekete geçerek 23 Aralık 2015 tarihinde Doğu Halep'le Rakka'yı birbirine bağlayan hat üzerindeki Tişrin Barajı'nı özgür-

53. Ufuk Ulutaş, "5 Soru: Suriye'nin Kuzeyindeki Son Gelişmeler", SETA Yorum, 22 Haziran 2015.

54. "ABD'nin Suriye'deki Önceliği PYD Güçlerine Destek", Anadolu Ajansı, 23 Haziran 2015.

55. "ABD'nin Suriye'deki Önceliği PYD Güçlerine Destek".

56. Can Acun, "Kuzey Suriye'de PYD Kuşağı", SETA Perspektif, Haziran 2015.

leştirme operasyonunu başlattığını duyurmuştur. Fırat üzerinde bulunan baraj, DAİŞ açısından önemli bir enerji kaynağı olmasının yanında, Doğu Halep'teki kontrol altında tuttuğu bölgelerle Rakka'daki merkezleri arasındaki bağlantıyı sağlayan bir geçiş koridoru özelliği taşımaktadır. Doğu hattı Haseke'den batıdaki Ayn el-Arap'a büyük konvoylarla askeri sevkiyat yaptığı gözlemlenen YPG-SDG güçleri, ABD'nin çok yoğun hava bombardımanı desteğinde Tışrin Barajı'na doğru ilerleyerek Sarrin'in güneyindeki DAİŞ kuvvetlerinin çekilmesiyle bölgeyi ele geçirmiştir. DAİŞ Tel Abyad'taki duruma benzer şekilde ciddi bir direniş göstermeden çekilmeyi tercih etmiştir.

Halep'in doğusundaki Fırat Nehri üzerinde büyük bir baraj olan Tışrin, Halep'in doğusuyla Rakka'yı birleştiren önemli bir geçiş noktası olarak da ön plana çıkmaktadır. Doğu Halep'teki en önemli yerleşim yerlerinden biri olan Menbice oldukça yakın olan Tışrin Barajı, aynı zamanda bölge için önemli bir enerji merkezidir. Daha önce DAİŞ'in ele geçirdiği barajdan elde edilen enerjiyi kullandığı ve Halep civarındaki Esed rejimine ait bölgelere uzanan elektrik hatlarından da enerji sattığı değerlendirilmektedir.⁵⁷ Suriye'nin kuzeyindeki dengeler açısından büyük bir öneme sahip olan stratejik Tışrin Barajı'nın YPG-SDG'nin eline geçmiş olması önemlidir. Bu bölge YPG'nin Fırat'ın batı yakasına geçme ve nihayetinde Afrin ile diğer kantonları birleştirme stratejisi için son derece hayati bir konuma sahiptir.⁵⁸

Bundan önce ise ABD, YPG ile kurduğu taktiksel ortaklıktan vazgeçmemiş, farklı formlarla ilişkisini perdeleyerek de olsa sürdürmeyi tercih etmiştir. Bu bağlamda YPG'nin domine ettiği silahlı yapılanmalar tarafından 11 Ekim 2015 tarihinde "Suriye Demokratik Güçleri" (SDG) isimli bir ittifak kurulmuştur. Haseke'de sadece iki saat süren bir toplantının ardından kuruluşu ilan edilen SDG yapılanmasını YPG/YPJ ile birlikte Süryani Askeri Konseyi, Ceyşü'l Suvar, Liva Suvar Rakka, Liva el Tahrir ve El Sanadid oluşturmaktadır. Özgür Suriye Ordusu'na (ÖSO) bağlı olan Ceyşü'l Suvar'ın alt yapılanmaları şunlardır: Liva el-Selacike, Kataib Şems el-Şamal, Cebhet el-Akrad, 99'uncu Piyade Tugayı, Liva Şuheda el-Atarib ve Liva Sultan Selim. SDG yapılanmasında kuvvet ve güç dağılımı açısından YPG ve YPJ ağırlıktadır.

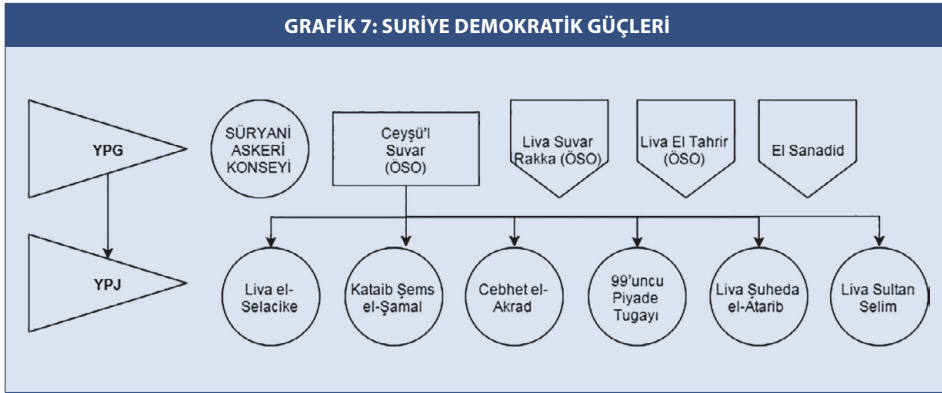
DAİŞ ile mücadeleyi ve demokratik öz yönetimi hedeflediklerini vurgulayan açıklamalarında mevcut askeri ve siyasi şartların böyle bir adımı gerektirdiği belirtilmektedir. Kuzey Suriye'de etkin olan PKK'nın Suriye kolu PYD, silahlı yapılanması YPG ve YPJ'nin daha önce Süryani Askeri Konseyi'ne bağlı Sutoro milislerini eğittiği ve akabinde ise milislerin YPG'ye katıldığı bilinmektedir. Bu durumda temel amaç ve hedefleri açısından TEV-DEM (Demokratik Toplum Hareketi) ile arasında

57. YPG temsilcileri ve Esed rejimi arasındaki ticari ilişkileri ve YPG'nin kontrolü altına bulunan petrol kuyuları ve tesislerinin Esed rejimiyle ortak çıkarlar çerçevesinde işletildiğini gösteren belge için bakınız: Ek 2.

58. "SDG-YPG'den Tışrin Barajı Operasyonu", Suriye Gündemi, 26 Aralık 2015.

benzerlik bulunan SDG asıl itibarıyla daha önce kurulan resmi siyasi yapılanmaların askeri düzeydeki faaliyetlerinin resmiyete kavuşmuş halidir. PYD/YPG'nin güç olarak ağırlıkta olduğu bu yapılanmalarda ise Liva el-Selacike ve Liva Sultan Selim gibi makyaj unsuru olarak kullanılan Türkmen gruplar da bulunmaktadır.

ABD'nin Suriye'de bulunan bazı silahlı yapılanmalara silah ve mühimmat desteğinin ardından PYD eş başkanı Salih Müslim açıklama yaparak bu desteğin kendilerine geldiğini söylemiştir. Ancak bu açıklamadan sonra YPG sözcüsü Redur Halil 15 Ekim 2015 tarihinde ayrı bir açıklamada bulunarak, Müslim tarafından beyan edilenlerin sadece PYD'yi bağladığını ve askeri meselelerle alakası olmadığını söylemiştir.⁵⁹ TEV-DEM örneğinde siyasi olarak zaten bir ittifak kuran yukarıdaki yapılanmaların şimdi ise SDG çatısı altında askeri güçlerini birleştirmesi, gerçek anlamda bir ayrışmanın olmadığı anlamına gelmektedir.

ABD'nin silah yardımının gündeme gelmesiyle birlikte YPG'nin çatışmalarında ve terör faaliyetlerinde kullandığı silahlar hakkında bilgiler de ortaya çıkmıştır. Rus yapımı AK-47 (Kalaşnikof), Doçka (Degtyaryova-Shpagina Krupnokaliberny, DShK) olarak adlandırılan ağır makineli tüfek, normalde piyade makineli tüfeği olan ancak sehpa üzerinde ağır makineli tüfek olarak da kullanılabilen PKS (Pulemyot Kalaşnikova Stankoviy) silahlarının çok yoğun bir şekilde YPG envanterinde olduğu belirlenmiştir. Ayrıca yine Rus yapımı olan RPG tank-savar/roketatar da YPG tarafından kullanılmaktadır. YPG'nin elinde çok sayıda el yapımı patlayıcı bulunmaktadır. YPG'nin sahip olduğu bu silahları PKK'nın da kullandığı gerçeğiyle birlikte, PKK ile YPG arasında sadece yapısal yönden değil, terör saldırıları ve taktikleri açısından da ciddi bir paralellik olduğu görülmektedir. PKK Türkiye'de "devrimci halk savaşı" adı altında kent merkezlerine ger-

59. Salih Müslim'in açıklamalarının Redur Halil tarafından sert bir şekilde yalanlanıp eleştirilmesi PYD-YPG içinde bir anlaşmazlık yaşandığı izlenimini yaratmıştır. Bu mesele, KCK/PKK ve siyasi yapılanması olan HDP'nin arasında zaman zaman yaşanan anlaşmazlıkları hatırlatmaktadır. Son dönemde oluşan genel izlenim YPG liderliğinin PYD liderliğinden daha etkili olduğunun ve Salih Müslim'in daha sembolik bir güce sahip olduğunun emarelerini göstermektedir.

çekleştirdiği terör faaliyetlerinde YPG'nin hem silah envanterinden hem de savaş deneyiminden yararlanmaktadır.

Suriye rejimi tarafından bazı bölgelerde YPG güçlerine bırakılan birtakım tank modelleri de mevcuttur. Silah konusunda en önemli husus ise, YPG'nin elinde az sayıda da olsa TOW⁶⁰ güdümlü tanksavar füze sistemlerinin de bulunmasıdır. Yerel kaynaklara göre ABD'nin YPG'ye şimdiye kadar 120 ton silah ve mühimmat desteğinde bulunduğu belirtilmektedir.⁶¹ Ayn el-Arap çatışması esnasında da DAİŞ ile mücadele için kullanılması öngörülen 24 ton silah ve mühimmat yardımı yapıldığı bildirilmiştir.⁶²

ABD'nin YPG-SDG'ye yapmış olduğu silah yardımları Türkiye ve Suriyeli muhalifler tarafından sert bir şekilde eleştirilmekle birlikte, Rusya'nın 30 Eylül 2015'te fiilen aktif bir şekilde Suriye savaşına dahil olması ABD'nin Suriye siyasetinde de değişime neden olmuştur. Nitekim Başkan Obama'nın talimatıyla ABD ordusuna bağlı özel kuvvetler, YPG-SDG'ye doğrudan operasyonel danışma hizmeti sunmak için sahaya gönderilmiştir. Sayıları 50'den az olan ABD özel kuvvetler askerinin temel görevinin SDG'lileri eğitmek, desteklemek ve onlara tavsiyelerde bulunmak olduğu bildirilmiştir. ABD'nin bu adımı, Suriye'deki DAİŞ noktalarına bombardımanların başlaması sonrasında ciddi bir siyasi değişiklik olarak algılanmıştır.⁶³ Yine Başkan Obama'nın DAİŞ ile Mücadele Özel Temsilcisi Brett McGurk Ayn el Arap'a giderek PYD ve YPG'li yöneticilerle görüşmüştür.⁶⁴

Rusya'nın Suriye'deki bazı noktalara hava saldırıları düzenlemesiyle birlikte, PYD bu gelişmeyi fırsata çevirebilmek adına bazı siyasi adımlar atmaya çalışmıştır. Saldırıların başlamasından sonra, muhtemelen daha önce de başlayan PYD-Moskova görüşmeleri hızlandırılmaya çalışılmış ve PYD'nin Moskova'da bir ofis açma düşüncesi de daha açık bir şekilde ifade edilmiştir. Bu minvalde kayda geçen görüşmeler arasında, 11 Ekim 2015'te Salih Müslim ve Rusya Ortadoğu İlişkilerinden Sorumlu Dışişleri Bakan Yardımcısı Mikhail Bogdanov'un Paris'te bir araya gelmesi ve ayrıca Asya Abdullah'ın Kobani kantonu temsilcileri ile birlikte yine Bogdanov ile bu sefer Moskova'da bir görüşme gerçekleştirmesi bulunmaktadır.

PYD-Rusya işbirliği hususunda başka emareler de vardır. Rusya'nın Afrin'in doğusunda bulunan bazı noktalarda muhaliflere gerçekleştirdiği hava saldırıları sonucu PYD dört köyde ilerleme kaydetmiştir. Rusya'nın PYD kontrolündeki bölgelere yaklaşık 5 ton civarında hafif silah yardımı yaptığı iddiaları da bu ilişki-

60. "Tube Launched-Optically Tracked-Wire Command Link Guided" açıklamasının baş harflerinden TOW kısaltması oluşmaktadır.

61. "Turkey Slams U.S. Over Reported Weapons Supply to Syria Kurds", *Military Times*, 14 Ekim 2015.

62. "US Drops Weapons and Ammunition to Help Kurdish Fighters in Kobani", *The Guardian*, 20 Ekim 2015.

63. "In Policy Shift, Obama to Send U.S. Special Forces to Syria", Reuters, 31 Ekim 2015.

64. "Obama'nın Özel Temsilcisi Kobani'de!", *Milliyet*, 1 Şubat 2016.

leri güçlendirecek faktörler olarak değerlendirilmelidir.⁶⁵ Son olarak, Moskova'da 10 Şubat 2016 tarihinde düzenlenen ve HDP Milletvekili Feleknas Uca'nın da katıldığı bir etkinlikte, PYD Moskova temsilciliğini açmış ve temsilci olarak Abdüsselam Ali belirlenmiştir.⁶⁶

YPG, kontrol altında tuttuğu Afrin ile birlikte, muhaliflerin ve DAİŞ'in kontrolü altındaki Fırat Nehri'ne kadar olan Bab, Menbic, Rai ve Cerablus'un içinde olduğu bölgeyi ele geçirmeyi ve Türkiye sınırı boyunca coğrafi olarak bütünlük arz eden bir kuşağı idare altına almayı amaçlamaktadır. YPG ayrıca HPG ile birlikte hareket ederek Yarubiye-Rabia sınır hattından Sincar'ı da içine alacak ölçekte Irak'ta da etkin olmaya çalışmaktadır. Ancak YPG'nin askeri yeterliliği, planlarını karşılamaktan uzaktır ve ciddi kısıtları içinde barındırmaktadır. YPG, merkez üssü olan Cezire ve Haseke'nin bir kısmını Esed güçleri, Şebbihalar ve Şii milislerle paylaşmaya devam etmektedir. Burada Şammar aşireti başta olmak üzere yoğun bir Arap nüfus da vardır. Yine Afrin, Kobani ve Cezire'de muhalif Kürtlerin oluşturduğu ve Suriye Kürt Ulusal Konseyi (KUK) oluşumuyla temsil edilen ciddi bir hareket de mevcuttur. PYD, Arap ve Türkmenlerden önce muhalif yüz binlerce Kürdü de Irak ve Türkiye'ye sürgün etmiştir. Bu Kürtler IKYB'de KDP'nin desteğiyle örgütlenmekte ve PYD'ye karşı mücadele etmektedirler.

PYD'nin askeri açıdan yeterliliği de bir diğer tartışma konusudur. YPG güçlerinin kahir ekseriyeti savaş tecrübesi olmayan az eğitilmiş 16-20 yaş arası gençlerden oluşmaktadır. Suriye'nin kuzeyinde kontrol ettiği alan genişlerken YPG bu bölgelerde konuşlandırılacak asker sıkıntısı çekmekte ve zorunlu silahtına alma uygulaması yapmaya çalışmaktadır. Ayn el-Arap kuşatması örneğinde olduğu gibi ABD hava desteğinden mahrum bir YPG'nin askeri açıdan ciddi kısıtlara sahip olabileceği anlaşılmaktadır. Ayrıca DAİŞ'in, Tel Abyad'da düzenlediği son saldırılarda yine çok kolay bir şekilde Ayn el-Arap merkezine girerek YPG'ye ağır kayıplar verdirmiş olması da YPG'nin askeri zafiyetlerini bir kez daha göstermiştir.⁶⁷

65. "Rusya'dan PYD'ye 5 Ton Silah", NTV, 2 Aralık 2015.

66. "Syrian Terror Group Opens Moscow Office", Anadolu Ajansı, 11 Şubat 2016

67. "DAİŞ Ayn el-Arabî'yi İçerideki Uyuyan Hücreleriyle Vurdu", Anadolu Ajansı, 25 Haziran 2015.

SONUÇ

PKK'nın Suriye yapılanması olarak faaliyet yürüten PYD, 2011 yılında başlayan Suriye devriminden yararlanmak istemiş, bu bağlamda karşılıklı çıkar zemininde Esed rejimiyle birlikte hareket etmeye başlamıştır. Rejimle kurduğu askeri angajman ve PKK'nın verdiği destekle oluşturduğu YPG güçleriyle, daha önce muhaliflerin safında yer alan Kürtleri tahakkümü altına alarak kanton yönetimleri ilan etmiş ve Suriye'nin kuzeyinde etki alanı oluşturan "silahlı devlet dışı bir aktör" konumuna gelmiştir. Kantonlarda PKK'nın esasen Türkiye'de uygulamak üzere teorik alt yapısını oluşturduğu öz yönetim modelini uygulamaya başlamış, başta muhalif Kürtler olmak üzere mutlak otorite tesis etmeye çalışarak kendisi dışında hiçbir unsura yaşam hakkı vermeyen bir siyaset yürütmüştür. DAİŞ'in Suriye'deki varlığından istifade ederek ABD'nin DAİŞ'e karşı verdiği mücadelede kendisini kullanışlı bir aktör olarak sunmuş, bu sayede sahip olduğu kantonları birleştirme çabası içerisine girmiştir. Rusya'nın savaşa dahil olmasından sonra ABD ile kurduğu ilişkinin bir benzerini Rusya ile de tesis etmeye yönelik mak-yavelist adımlar atmıştır.

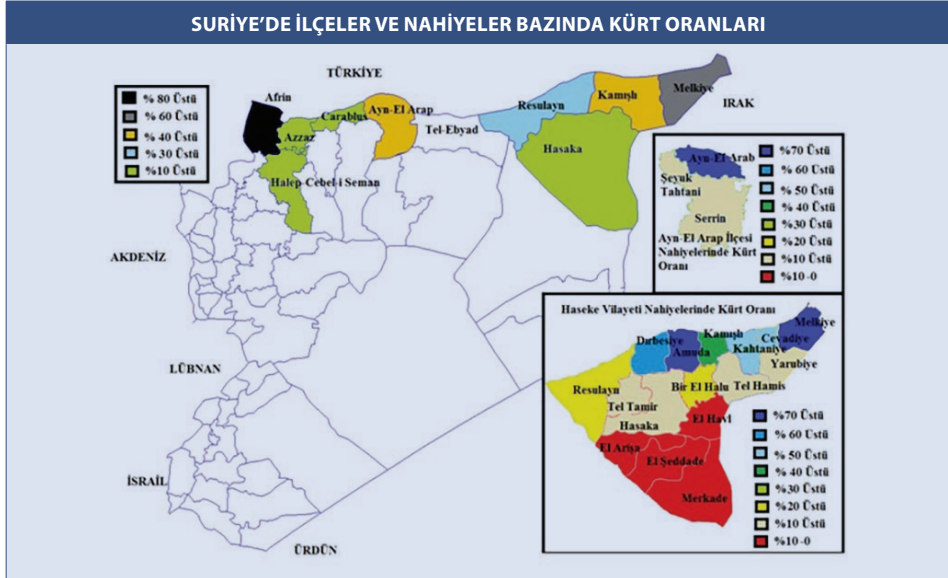
PYD, bölgeye dair ihtiraslarını gerçekleştirebilmek adına Esed rejimi, ABD ve Rusya ile taktik ilişkiler içerisine girerek Kuzey Suriye'de Arap ve Türkmenlerin yaşadığı bölgeleri de kontrol altına almaya çalışmakta ve Akdeniz'e kadar inecek bir kuşak oluşturma hedefiyle hareket etmektedir. Ele geçirdiği bölgelerde tehcir siyaseti güderek savaş suçlarına imza atmaktan çekinmemektedir. PKK'nın Türkiye'de çatışmazlık ortamına son vermesinin ardından, Türkiye'ye yönelik hasmane bir tutum içerisinde olmuş, PKK ve ilişkili diğer örgütler için bir üs işlevi görmeye başlamıştır.

PYD'nin "Rojava Devrimi" olarak adlandırdığı kuşağın bölgesel ihtiraslarına tezat teşkil edecek şekilde ciddi kırılmalıkları da vardır. Tüm kuzey hattı Türkiye'nin kontrolünde olan PYD, merkez üssü olan Cezire ve Haseke'nin bir kısmını Esed güçleriyle paylaşmaya devam etmektedir. Burada Şammar aşireti başta olmak üzere yoğun bir Arap nüfus da vardır. Yine Afrin, Ayn-el Arap ve Cezire'de PYD'nin baskıcı siyasetine karşı muhalif Kürtlerin oluşturduğu ciddi siyasi hareketler de mevcuttur. IKYB'de KDP'nin desteğiyle PYD'ye muhalif Kürtlerden oluşturulmuş bir peşmerge birliği mevcuttur.

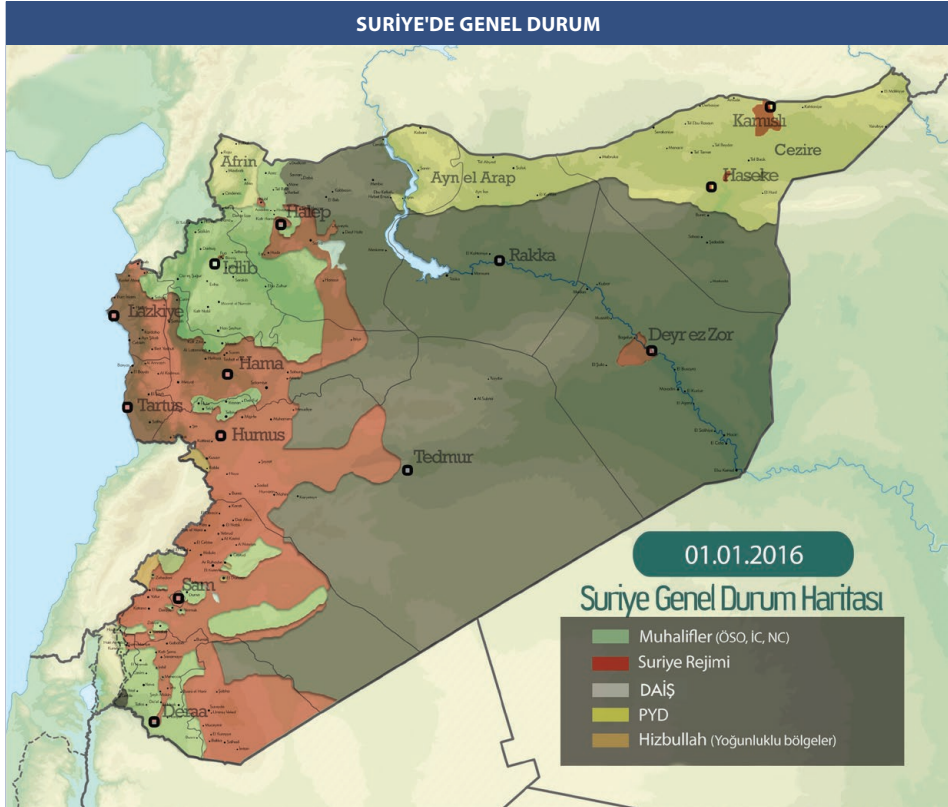
PYD açısından diğer bir zayıflık ise askeri yeterliliğidir. PYD'nin oluşturduğu YPG güçlerinin kahir ekseriyeti savaş tecrübesi olmayan az eğitimli 16-20 yaş arası gençlerden oluşmaktadır. Ağır silahlara sahip olmayan YPG'nin Suriye'nin kuzeyinde kontrol ettiği alan genişlerken bu bölgelerde konuşlandırılacak asker sıkıntısı çekmekte ve zorunlu silahlara alma uygulaması yapmaya çalışmaktadır. Ayn el-Arap kuşatması örneğinde olduğu gibi ABD hava desteğinden mahrum bir YPG'nin askeri açıdan kısıtlara sahip olduğu anlaşılmaktadır.

Ayrıca Esed rejimi, ABD ve Rusya ile karşılıklı çıkar ilişkisi üzerinden tesis edilen taktik ilişkilerin de ne kadar sürdürülebileceğine dair ciddi soru işaretleri bulunmaktadır. Suriye'de yaşanan kaos ve vekalet savaşında kendini büyük güçlere kullanışlı bir araç olarak sunarak kazanım elde etme stratejisi sürdürülebilir görülmemektedir.

EK 1: HARİTALAR

Kaynak: Rasim Bozbuğa, "Suriye Kürtleri: Suriye'nin kuzeyinde etnik yapı ve kürt nüfusu", 21. Yüzyıl Türkiye Enstitüsü <http://www.21yyte.org/tr/arastirma/orta-dogu-ve-afrika-arastirmalari-merkezi/2015/01/05/7393/suriye-kurtleri-suriyenin-kuzeyinde-etnik-yapi-ve-kurt-nufusu>

Kaynak: Suriye gündemi, <http://www.suriyegundemi.com/wp-content/uploads/2016/01/2016-1.jpg>

EK 2: ESED VE YPG ARASINDAKİ TİCARİ İLİŞKİLERİ GÖSTEREN RESMİ BELGELER

YPG'nin temsilcisi Muhammed İbrahim tarafından 27.01.2013 tarihi imzalı, Suriye Petrol Şirketi'nin genel müdürüne gönderilen belgede şu ifadeler yer alıyor: "Başbakanlığın 1/19429 sayılı 13.12.2012 tarihli, YPG temsilcileriyle Haseke Petrol Kuyuları Müdürlüğüne ait ve Kürtlerin çoğunlukta olduğu bölgelerde bulunan (Keraçuk, Seva-diyat, Saide, Zariye, Alyan ve Babasi) petrol tesislerinin korumasına ilişkin kararın oylamasına dayanarak iş yapımı teminatından bizi muaf kılmanızı arzu etmekteyiz."

Bu belge ise ilk belgede dile getirilen söz konusu talebin iki gün sonra Suriye Petrol Şirketi'nin genel müdürüne iletildiğini gösteriyor. Belgede belirtilen petrol kuyuları Suriye'nin kuzey doğusundaki Rimeylan petrol alanında yer almaktadır. Suriye'nin petrol bakımından en zengin yataklara sahip bölgesi olarak bilinen bu kuyularda, Suriye'deki iç savaştan önce günlük 90 bin varil üretilmekteydi. Söz konusu rakam Suriye petrol üretiminin yüzde 25'lik bir kısmına tekabül etmektedir.

EK 3: PYD İÇ TÜZÜĞÜ

Birinci Madde: Genel Hükümler

Partinin Adı: Demokratik Birlik Partisi

İsmin Kısaltması: Partiya Yekîtiya Demokrat (PYD)

Partinin Bayrağı: Beyaz zemin üzerine sol tarafta yeşil zeytin dalı, sağ tarafta sarı buğday başağı, ortada kırmızı yıldız. Yukarıda PYD harfleri, aşağıda ise sayı olarak kuruluş tarihi (2003).

Partinin Amacı: Suriye’de ve Batı Kürdistan’da Kürt meselesini demokratik ve adil bir şekilde çözmesi, Kürt toplumunu demokratik öz yönetime göre düzenlemesi, gönüllü ve özgür birliğin çerçevesinde halklar ve etnik grupların arasında kardeşlik bağını güçlendirmek için mücadele etmesi. Bütün Kürdistan kısımlarında demokratik kurtuluş mücadelesine yardım etmesi ve destek vermesi, Kürdistan ulusal birlik meselesini siyasi sınırlara dokunmadan demokratik konfederasyon prensibi-ne göre çözmesi. Ortadoğu demokratik konfederasyon birliğini gerçekleştirmek için çalışması, hem demokratik sosyalizm hem de ilerici insanlık olarak, etik, ekolojik ve demokratik siyaset, cinsiyet özgürlüğüne sahip bir toplumun inşa edilmesine yönelik çalışması.

İkinci Madde: Partinin Esasları

Demokratik Birlik Partisi (PYD) Kürt halkının lideri Abdullah Öcalan’ı kendi lideri ve Kürt halkının kongresi olan KONGRA GEL’i Kürdistan halkı için en yüksek yasama organı olarak kabul etmektedir. Ayrıca Demokratik Toplum Hareketi “TEV-DEM”i Batı Kürdistan’daki Kürt halkı için demokratik yönetim sistemi olarak kabul etmektedir.

Demokratik Birlik Partisi (PYD), ahlaki toplum ve demokratik siyaset paradigmasını mücadelecili çalışmalarında bir yöntem olarak görmektedir ve cinsiyet temsil oranı konusunda yüzde 40 oranını gözetmektedir. PYD siyasi, kitlesel, popüler bir partidir; ulusal şovenist tutumu ve kavramları reddetmektedir, çoğulculuğa ve inanç özgürlüğüne inanmaktadır. Sorunlara yaklaşmakta ve programda zikredilen hedeflere ulaşmak için meşru demokratik mücadeleyi, aleni ve barışçıl siyasal diyalogu esas almaktadır. Özgür vatandaşlık ilkesi temelinde, Suriye sivil toplum örgütleri, sosyal grup ve tabanları, özellikle işçi sınıfları ve aydınları ile ilişkiler kurmaktadır. Kadın ve gençlik unsurları partinin içinde öncü konuma sahiptirler.

Üçüncü Madde: Parti Üyeliği

a. Parti Üyesi

Parti Üyesi: 18 yaşını tamamlayan ve Lider Öcalan’ın demokratik uygarlık metodunu, parti programını, iç tüzüğünü günlük hayatında temsil eden, bunlara inanan ve kabul eden, aylık aidat ödeyen kimsedir.

Parti Destekçisi: Parti hedeflerini kabul eden, bunlar için imkanlarına göre mücadele eden ve partiyi maddi ve manevi olarak destekleyen kimsedir.

b. Parti Üyeliğinin Başlaması ve İptali

Üye olmak isteyenler başvuru talebini iki parti üyesinin referansı ile kaldığı yerde herhangi bir parti heyetine verir. Parti üyesi aday en az 1 en çok 3 ay süre boyunca test edilir.

Başvuru heyetinin kabulünden ve Bölge İdaresinin onayından sonra aday üye olur. Partiden uzak kalan birisi tekrar parti üyeliğini isterse İl İdaresi bunu değerlendirmesi gerekir. Ancak daha önce liderlik pozisyonunda bulunup ve sonrasında partiden uzak duran kişilerin üyeliğini Parti

Meclisinin onaylaması gerekir. Üyeliği iptal etme durumunda liderlik pozisyonundaki üyede olduğu gibi aynı yöntem izlenir ve Parti Meclisinin onayı gerekir.

c. Parti Üyesinin Görevleri:

1. Lider Abdullah Öcalan'ın ve Kürt halkının değerleriyle gurur duymak, onlara bağlı olmak ve lideri esaretten özgürleştirmek için mücadele etmek
2. Demokratik Öz Yönetimi inşa etmek için sonsuz hevesle, değişmez kararlılık ve fedakarlık ruhuyla çalışmak ve diriliş ruhuyla hareket etmek. Partinin yöntem ve yaklaşımlarını gerçekleştirmek ve programda belirlenmiş hedefleri gerçekleştirmek
3. Partinin başkanlığı ve meclisinin çizdiği siyasetler, politikalar ve taktiklerin farkında olup gerçekleştirmek
4. Tereddütsüz bir şekilde parti talimatlarını ve yaklaşımlarını uygulamak ve partinin etik ilkeleri ve iç tüzüğüne göre hareket etmek
5. Partinin siyasi ve ideolojik yaklaşımını anlamak ve bunları güncel hayatta uygulamak
6. Her yönde parti disiplinine ve yoldaşlık ruhuna bağlı kalmak ve uygulamak
7. Partinin maddi ve manevi ilkelerini korumak, halk kutsallarına ve ilkelerine saygı göstermek. Demokratik güçleri ve halkın çıkarlarını savunmak
8. Keyfi şekilde veya şahsi maslahatlar için parti sorumluluk ve yetkilerini istismar etmemek ve kullanmamak
9. Partinin içinde ve dışında, davranışında veya duruşunda veya hayat tarzında veya şahsiyetindeki yanlış bir durumda hiçbir taviz vermeden bütün şartlar altında kitlelerin çıkarı ve partilerin çıkar ve ilkelerini savunmak
10. Toplumun kazançlarını korumak, güçlendirilmesi ve geliştirilmesi için çalışmak, şahsi çıkar için kullanmamak ve halka sunmak
11. Kadın özgürlüğü doktrinine inanmak, güvenmek ve buna dayanarak cinsiyet özgürlüğü mücadelesinde yer almak

d. Parti Üyesinin Hakları

1. Bütün seviyelerdeki pozisyonlara aday olabilmek ve seçilebilmek. Parti usullerine göre bütün parti pozisyonlarını seçebilmek
2. Eleştiri ve öz eleştiri hakkı saklıdır. Parti usulleri kapsamında kendisine yönelik itham ve eleştirilere karşı savunabilmek
3. Bütün konularda fikir ve görüşlerini beyan edebilmek ve doğru kararları almak için parti tartışmalarına dahil olmak
4. Siyasi ve teşkilat verimliliğini geliştirebilmek ve şekillendirebilmek
5. Geçerli bir mazeret ile partiden veya kendi görevlerinden ilgili üst kurula yazılı bir şekilde sebepleriyle birlikte sunarak istifa edebilmek. İstifa talebi yetkili olan kurum kabul etmediği müddetçe geçerli olmaz. Partiden istifa etme halinde Parti Meclisinin kabulü gerekmektedir.
6. Parti usullerine aykırı olmadan bir mesele veya bir olay hakkında yetkili tarafından gerekli bilgileri talep edebilmek
7. İç tüzüğe aykırı olmadan görevine başlamak
8. Hakkında herhangi bir ihlal olduğu halde iade-i itibar talep edebilmek
9. En doğal hak olarak eğitim görmeyi talep edebilmek
10. Partinin başkanlığına, meclisine ve üst heyetlerine şahsi rapor yazabilmek

e. Parti Üyesinin Sıfatları

1. Öz yönetim idaresini inşa etmek ve radikal demokrasiyi pekiştirmek için mücadele eder.
2. Halkına ve vatanına çok sevgi duyar.
3. İnsanlığa karşı sevgi dolu ve vatanının durumu, tarihi, coğrafyası ve kültürü hakkında bilimsel, analitik ve derin bilince sahiptir.
4. Demokratik siyaseti, etik toplum kültürünü ve enternasyonalist vatandaşlığı temsil eder.
5. Kadın özgürlüğü ideolojisine ve demokratik uygarlık doktrinine inanır.
6. Halkına ve yoldaşlarına saygı ve sevgi duyar ve onlara kardeşlik temellerine göre davranır.
7. Halkların arasında kardeşlik ve gönüllü özgürlük birlikteliğini savunur.
8. Yaratıcı, üretici, planlı ve düzenli bir şekilde çalışır.
9. Ekolojiktir (doğacı), doğayı savunur ve korur.
10. Şehitlerinin ilkelerine uyar, miraslarına bağlı olur ve uygulamalarında hatıralarını temsil eder.
11. Halkının ve yoldaşlarının hiçbirinin iradesini kırmaya çalışmaz ve onların hayat tarzlarındaki maneviyatını olumsuz etkilemez.
12. Halkının ve yoldaşlarının karşısında açık ve de net olur ve mütevazı bir hayat sürer.

Dördüncü Madde: Teşkilat Yapısı

1. Kongre

- Partide en yüksek karar alma kurulumudur. Her üç yıl, delegelerin çoğunluğunun katılımı ile toplanmakta ve oy çokluğu ile karar almaktadır. Meclis üyelerinin üçte ikisinin kararı ve Parti Başkanlığının kabulü yahut parti üyelerinin üçte ikisinin talebiyle kongre zamanından önce düzenlenebilmektedir. Parti başkanının isteğiyle veya meclis üyelerinin üçte ikisinin kararıyla kongre en geç bir yıl ve sadece bir kere ertelenebilmektedir.
- Parti Meclisinin ve Yürütme Komitesinin onaylaması ile ve hazırlık komitesinin gözetimi altında bütün parti organlarından seçilen delegeler kongreye katılmaktadır. Her bölgenin katılım oranı, üyelerine ve kendi mücadele-gelişim düzeyine göre belirlenmektedir.
- Parti Başkanlığı ve Parti Meclisi normal üye olarak kongreye katılmaktadırlar. Kongre, parti programı ve iç tüzüğü'nün kabul etme veya (stratejik değişimi de dahil olmak üzere) değiştirme ve geçici parti politikasının belirlenme yetkisine sahiptir.
- Kongre; Parti Başkanlığını, Meclisi ve Parti Meclisinin adaylarını seçmektedir.

2. Konferans

- Parti Başkanlığının oylaması, Parti Meclisi ve Yürütme Komitesinin kararlarıyla ihtiyaç gerektiği takdirde toplanmaktadır. Meclis üyeleri ve adayları, illerin ve bölgelerin delegeleri ve diğer parti organlarının temsilcilerinden seçilenler konferansa katılmaktadır. Katılan delegelerin sayısını Parti Meclisi belirlemektedir.
- Konferans, kongrenin bütün yetkilerine (programı, iç tüzüğü ve parti stratejisinin değiştirilmesi hariç) sahiptir. Kongre ise ne Parti Meclisini ne de Başkanlığı'nı değiştirir.
- İller ve bölgeler kendi konferanslarını genel kongreden önce düzenlemektedir.

3. Parti Başkanlığı

Bir kadın ve bir erkekten oluşan Eş Başkanlık kongre tarafından üçte iki oy ile seçilmektedir. Bu oran, seçimin birinci ve ikinci aşamasında sağlanmadığı takdirde, Parti Başkanlığı salt çoğunluk ile seçilecek olan üçüncü aşama düzenlenmektedir. Eş Başkanlık dönemi iki kongrenin arasında devam etmekte ve aynı zamanda hem Yürütme Komitesine hem de Parti Meclisine başkanlık et-

mektedir. Kendini liderlik kurulu olarak düzenlemektedir. Her başkan, Parti Başkanlığı için iki dönem üst üste aday olabilmektedir. Eş Başkanlık, parti toplantılarında alınan kararların çerçevesinde bütün partinin faaliyetlerinden sorumludur. Ayrıca, görevlerine yardım etmek amacıyla özel komitelerin kurulmasının yetkisine de sahiptir. Faaliyet raporlarını kongreye ve Parti Meclisinin toplantısına sunmaktadırlar.

4. Parti Meclisi

- Parti Meclisi Parti Başkanlığı ile iki kongrenin arasındaki dönemde ideolojik, siyasi ve yapısal yüksek kurulu temsil etmektedir. Parti Meclisi kongre tarafından seçilmektedir. Kongreye rapor sunmakta ve ona karşı sorumlu durumdadır.
- Parti Meclisi 25 üyeden oluşmaktadır.
- Ortak mücadele ve karşılıklı düzenleme ve denetim imkanı sağlamak amacıyla, Parti Başkanlığı Meclisin önünde sorumlu olduğu gibi, Meclis de Parti Başkanlığının önünde sorumludur. Parti Meclisi ve Parti Başkanlığı Kongrenin önünde sorumludur ve ona raporlarını sunmaktadırlar.
- Parti Başkanlığı, Parti Meclisinin toplantılarına başkanlık etmekte ve ona raporlar sunmaktadır. Aynı zamanda meclisin raporunu teslim almaktadır.
- Parti Meclisi, Yürütme Komitesi üyeliğine kendi üyelerinin içinden seçmekte ve Parti Başkanlığı bunu onaylamaktadır. Gerekli takdirde Meclis Komitesi tekrar seçebilir, ayrıca oy çokluğuyla bir Yürütme Komitesinin bir üyesinin görevden alabilir. Parti Meclisi ve Yürütme Komitesi ittifak siyasetlerini, taktik, stratejik ve teşkilat politikalarını belirler. Partinin teşkilat faaliyetlerini yürütür, partinin programını uygular ve kongrenin kararlarını yerine getirir.
- Parti Meclisi, partinin alt organlarının kurulması, koordine etmesi ve faaliyetlerini gözlemesiyle mükelleftir. Meclis üç ayda bir toplanmaktadır. Kararları katılanların oy çokluğu ile almaktadır.
- Toplantının ertelenmesine veya öne alınmasına Parti Başkanlığının talebi ve meclisin üçte iki oylarıyla karar verilir. Diğer siyasi güçlere yönelik partinin politikasını belirler ve onlarla koalisyon veya ittifak yapmayı belirler.

Meclis aşağıdaki görevleri yapmaktadır:

1. Demokratik Öz Yönetimin kurulması çerçevesinde, demokratik halk kurumları ve sendikaları desteklemesi ve onlara yardım etmesi
2. Komşu devletlerde ve Kürdistan'ın diğer parçalarında demokratik sosyal kurumlarını ve partileri karşılıklı desteklemesi ve yardım etmesi
3. Kadın ve gençlik demokratik faaliyetlerini desteklemesi ve yardım etmesi
4. Partinin dış siyasetini belirlemesi
5. Partinin özel medyayı organize etmesi ve yönlendirmesi
6. Parti üyelerini eğitmesi, demokratik milli ilkeler temelinde halkı bilinçlendirmesi
7. Partiye özel mali sistem oluşturması ve gereken mali komiteleri kurması

5. Yürütme Komitesi

- Yürütme Komitesi sıralama açısından Parti Başkanlığı ve Parti Meclisinden sonra gelmekte ve Parti Meclisine rapor sunmaktadır.
- Yürütme Komitesi Parti Meclisi ile partinin ideolojik, siyasi ve diplomatik yönelimini, taktiklerini belirlemekte ve uygulamaları takip etmektedir. Gerekliğinde komite, bilimsel ve kültürel kurumların kurulması hakkına da sahiptir.
- Yürütme Komitesi partinin bütün teşkilat faaliyetlerini yürütmekle ve gözetlemekle sorumludur.

ken, en üst seviyelerdeki bu amaca ulaşmak için kurulan merkezi komiteleri ve organizasyonları yönlendirir. Bütün parti heyetlerinden rapor alır. Parti Meclisinin üyelerini gözetler ve mücadelelerini yönlendirir. Meclisin kararlarını ve önerilerini onaylar. Bütün parti organizasyonlarının arasında koordine eder, mali işleri ve gider yollarını gözetler. Komite, kendine sunulan öneri ve şikayetleri değerlendirmektedir.

- Yürütme Komitesi parti başkanının yanında çalışmakta ve onun yardımcısı sayılmaktadır. Eş Başkanlık görevlerini yerine getiremediğinde Yürütme Komitesi onun yerine getirmektedir.
- Yürütme Komitesinin faaliyetleri parti başkanı tarafından organize edilmekte ve yönlendirilmektedir.
- Yürütme Komitesi faaliyetlere dair raporunu Parti Meclisine sunup, Parti Meclisi değerlendirmektedir. Rapor sunumları için periyodik toplantılar sistemi belirlenmektedir.

6. İl İdaresi

Beş ile dokuz arası üyeden oluşan, ona bağlı bir dizi Bölge İdareleri ve onlara ait kurullardan sorumlu bir liderlik kuruludur. İki ayda bir toplanmaktadır. Üyeleri Bölge İdaresi tarafından seçilip Parti Meclisi ve Yürütme Komitesi tarafından onaylanmaktadır. İl İdaresi, iki toplantı arasında faaliyetleri takip etmek üzere, il genel sorumlusunu ve iki yardımcısını seçmektedir. Parti Meclisinden gelen talimat ve kararların ve parti kararlarının kendi ilinde uygulanmasıyla mükelleftir. Ayrıca bunları yapmak için komiteler ve alt heyetler oluşturabilmektedir. Alt heyetlerden gelen raporlara cevap vermektedir. Yürütme Komitesine yürüttüğü siyasi, mali ve yapısal faaliyetlerle ilgili rapor sunmaktadır.

7. Bölge İdaresi

Ona bağlı bir dizi yerel temsilcilikler ve ilçe yönetimlerinden sorumlu bir liderlik kuruludur. Bölge İdaresi yerel temsilcilikler ve ilçe yönetimleri tarafından seçilmekte, üyelerin sayısı beş ile dokuz arasında belirlenmektedir. Bölge İdaresi kendi bölgesindeki siyasi ve teşkilat faaliyetlerinden sorumludur, parti kararlarını bölgesinde uygulamaktadır. Bunu yapmak için gerekli heyetler ve komiteler oluşturabilir. İl İdaresinin karar ve talimatlarına göre çalışmaktadır. Ayda bir toplanmaktadır. Mahalle İdaresinden gelen raporlara cevap vermekte ve İl İdaresine mali ve teşkilat faaliyetleri hakkında rapor sunmaktadır.

8. Mahalle İdaresi

Kendi alanında bulunan parti üyelerini yönetmekten sorumlu bir liderlik kuruludur. Ona bağlı alt parti hücrelerini oluşturan parti üyeleri tarafından seçilmektedir. Parti üyelerini örgütlemekte aktif rol oynamaktadır. Yanı sıra Bölge İdaresinden çıkan karar ve talimatları ve partinin siyasetini uygulamaktadır. Kamu bilinci oluşturmada ve parti üyelerini siyasi ve parti açısından eğitmektedir. Ayrıca halk tabanından bağış toplamaktadır. Toplantıları ayda bir olur ve bu toplantılarda gelen raporlara cevap verilmektedir. Bölge İdaresine faaliyetlerle ilgili rapor vermektedir.

Beşinci Madde: Yönetmelik Sistemi

Teşkilat yapısının esasları ve demokratik katılıma göre yönetmelik sistemi yürütülmektedir. Üye teşkilata, alt heyetler üst heyetlere, bütün parti Yürütme Komitesi ve Parti Meclisine, ardından ise Parti Eş Başkanlarına bağlıdır. Bütün heyetler yukarıdan aşağıya doğru karar ve talimatlar vermekle mükelleftir. Alttan yukarıya ise raporlar sunulmaktadır. Bütün parti heyetleri seçimlerle değişir ve teşkil edilir. İdari heyetler teşkilat işlerinde demokratik standart uygulamaktadır. Birlikte çalışma ve faaliyetleri korumak esasının yanı sıra şahsi inisiyatif, gönüllülük ve özgür irade üzerinedir.

a. Raporlar, Talimatlar ve Rehberlik Sistemi

Çıkan raporlar ve talimatlar; eleştiri, öz eleştiri, öneriler ve faaliyetlerle ilgili malumatları kapsamalıdır. Rapor sistemi, kimin tarafından yazılmış olmasını önemsemeden, içerik olarak mücadele yürütmek için demokratik katılım üslubu ve tarzını temsil etmektedir. Bu raporlar net bir gündemle ve organize bir şekilde sunulmaktadır. Raporları çıkartan unsur partinin önünde sorumludur. Üst heyetler talimatlarını zamanında vermediği takdirde bu aksaklıktan sorumludur. Alt heyetler ise zamanında raporları sunmadığı takdirde aksaklık yapmış sayılır. Her heyet toplantılarıyla ilgili üst heyetlere rapor sunar. Raporlarla partinin genel faaliyetlerinin değerlendirmesine katkıda bulunmak amaçlanır. Buna öneri, eleştiri ve öz eleştiri yapmak da dahildir. Parti Meclisi ve ona bağlı heyetler altı ayda bir Yürütme Komitesine bir rapor sunmaktadır. Komite ise bunu Başkanlığa sunmaktadır.

b. Toplantılar Sistemi

İç tüzükte belirtilmiştir ki, bütün parti heyetleri toplantılar yapmak zorundadır. Toplananların düşünceleri ve önerileri resmi olarak kaydedilmektedir. Toplantılar çoğunluğun katılımıyla resmîyet kavuşur. Mazeretsiz bir şekilde üç toplantıya katılmama durumunda üyelik iptal edilmiş sayılır.

c. Eleştiri ve Öz Eleştiri

Eleştiri ve öz eleştiri yapmak her üyenin ve her heyetin hem hakkı hem görevidir. Bunlar, parti ve üyelerini geliştirmek için bütün seviyelerde esas temellerden biri olarak sayılmaktadır. Partinin iç problemlerinin çözümü için bir temeldir. Partinin ve üyelerinin yolunu tasvip etmek ve yenilemek için bir araçtır. Bütün parti üyelerinin eleştiri ve öz eleştiri yapmaları, engelleri aşmak için gereklidir. Ayrıca şahsi menfaat ve çıkar veya bir parti üyesini teşhir etmek için kullanılmamalıdır.

d. Ceza Sistemi

Parti disiplininin ve iç tüzüğün ihlal edilmesi halinde; partinin hedeflerinin ve programlarının dışına çıkıldığı takdirde; sırların ifşa edilmesi durumunda; talimat ve kararların uygulanmaması halinde; partinin kendi veya aile çıkarları için kullanılması durumunda; emanete ihanet etme durumunda; toplumda parti üyesini aşağılama girişiminde bulunulması durumunda ve partinin resmîyetini ihlal etme halinde, yaptığı ihlalin boyutuna göre parti üyesi cezalandırılır.

Heyetlere ve üyelere cezalar bu şekilde uygulanır:

Suç işleyen üyelere yönelik her heyetin tembih ve uyarı cezası verme hakkı vardır. Yalnız, üyeliği dondurma cezası, geçici olarak partiden ihraç, görevlerden uzaklaştırma, tamamen parti ihraç cezalarında ise genişletilmiş Parti Meclisinin kararına uyulur. Bu durumlarda usule göre suçlu Parti Meclisine gönderilir.

Acil ve istisnai durumlarda heyet, Parti Meclisinin bu meseleyi karara bağlamak için rapor, öneri ve nota göndermesine kadar, suç veya cinayet işleyen üyelere yönelik gerekli tedbirler alabilir.

Parti Meclisine veya Başkanlığına gerektiğinde üyenin de rapor sunma hakkı vardır.

e. Karar Alma Mekanizması

- Normal şartlarda bütün organlarda kararlar oy çokluğu ile alınmaktadır. Azınlık çoğunluğa tabidir.
- Kongreyi veya olağanüstü konferansı toplama isteği bulunduğu takdirde, Parti Meclisi ve liderlik kurullarında oyların üçte ikisi gerekmektedir. Bunun bulunmaması halinde, toplamak için parti üyelerinin yarısı ve Parti Meclisin çoğunluğu yeterli olacaktır.

- Parti organların temsilcilerinden “yüzde 50+1” oranı kongre veya konferansı toplamak için geçerli olacaktır.

Altıncı Madde: Partinin Finansal Sistemi

1. Partinin gelirleri aşağıdaki unsurlardan oluşmaktadır:
 - a. Destekçi ve üyelerin yıllık ve aylık aidatları. Üye kendi ekonomik durumuna göre aidat miktarını kendi belirler.
 - b. Mevsimlik bağış kampanyaları, gönüllü iş, yayınlar ve yatırım projelerinden elde edilen kazançlar.
2. Parti için mali bir komite oluşmaktadır. Alt komiteler mali işlerle ilgilenmek için kurulur. Bu komiteler tabi olduğu heyet başkanı (komite üyesi olmayan) tarafından gözlem altında tutulmaktadır. Komite kendi mali işleri hakkında kayıt tutar.
3. Üst heyetlere dönemsel olarak, gelir ve giderler ayrı tutularak, detaylı mali raporlar sunulmaktadır.
4. Partinin bütçesi Parti Meclisi tarafından belirlenir.
5. Bütün heyetler ve mali komiteler kendi gelir-gider kayıtlarını tutmakla mükelleftir.
6. Mali komite izin vermeden alt heyetler parti kaynaklarını kullanamamaktadır.

CAN ACUN

SETA Dış Politika Direktörlüğü'nde araştırmacı olarak çalışmaktadır. Doğu Akdeniz Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü mezunudur. Yeditepe Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde yüksek lisans yapmıştır. Kanada'da "Kültürlerarası Diyalog Eğitimi" almıştır. Mısır'da Kahire-Türkiye Araştırmaları Merkezi'nde ve SETA Kahire'de Mısır üzerine çalışmalar yürütmüştür. Halen SETA Ankara'da Mısır ve Ortadoğu üzerine araştırmalarda bulunmaktadır.

BÜNYAMİN KESKİN

Almanya Bremen'de Uluslararası Siyaset Yönetimi Bölümü lisans mezunu olan Bünyamin Keskin, 2011-2012 yıllarında İstanbul Bilgi Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde bir dönem özel öğrenci statüsünde yer aldı. İngiltere Durham Üniversitesinde Uluslararası İlişkiler ve Orta Doğu Araştırmaları'nda yüksek lisansını tamamladı. Almanya genelinde faaliyetlerini sürdürmekte olan CARE-Center of Arts, Research and Education Derneęi'nin yönetim kurulunda yer alan Keskin, Almanya'da bir takım Türk sivil toplum kuruluşlarında farklı görevlerde bulundu. Kısa dönem Bremen Eyalet Başbakanlığı Basın Danışmanlığı'nda görev yaptı. Dış Politika Direktörlüğü'nde araştırma asistanı olarak görev yapmaktadır.

PKK'NIN KUZHEY SURIYE ÖRGÜTLENMESİ PYD-YPG

CAN ACUN, BÜNYAMİN KESKİN

PKK'nın Suriye yapılanması olarak faaliyet yürüten PYD, 2011 yılında başlayan Suriye devriminden yararlanmak istemiş, bu bağlamda karışıklı çıkar zemininde Esed rejimiyle birlikte hareket etmeye başlamıştır. Rejimle kurduğu askeri angajman ve PKK'nın verdiği destekle oluşturduğu YPG güçleriyle, daha önce muhaliflerin safında yer alan Kürtleri tahakkümü altına alarak kanton yönetimleri ilan etmiştir. Kantonlarda PKK'nın esasen Türkiye'de uygulamak üzere teorik alt yapısını oluşturduğu öz yönetim modelini uygulamaya başlamış, mutlak otorite tesis etmeye çalışarak kendisi dışında hiçbir unsura yaşam hakkı vermeyen bir siyaset yürütmüştür. DAİŞ'in Suriye'deki varlığından istifade ederek ABD'nin DAİŞ'e karşı verdiği mücadelede kendisini kullanışlı bir aktör olarak sunmuş, bu sayede sahip olduğu kantonları birleştirme çabası içerisine girmiştir. Rusya'nın savaşa dahil olmasından sonra ABD ile kurduğu ilişkinin bir benzerini Rusya ile de tesis etmeye yönelik makyavelist adımlar atmıştır.

PYD, bölgeye dair ihtiraslarını gerçekleştirebilmek adına Esed rejimi, ABD ve Rusya ile taktik ilişkiler içerisine girerek Kuzey Suriye'de Arap ve Türkmenlerin yaşadığı bölgeleri de kontrol altına almaya çalışmakta ve Akdeniz'e kadar inebilecek bir kuşak oluşturma hedefiyle hareket etmektedir. Ele geçirdiği bölgelerde tehcir siyaseti güderek savaş suçlarına imza atmaktan çekinmezken, PKK'nın Türkiye'de çatışmazlık ortamına son vermesinin ardından, Türkiye'ye yönelik hasmane bir tutum içerisinde olmuş, PKK ve ilişkili diğer örgütler için bir üs işlevi görmeye başlamıştır.

Elinizdeki *PKK'nın Kuzey Suriye Örgütlenmesi: PYD-YPG* başlıklı rapor, PYD'nin anlaşılması ve analiz edilmesi noktasında önemli bir boşluğu dolduran, bu alandaki öncü Türkçe çalışmalardan biridir.